Ն. 772 — 1887 ԴԷԿՏԷՄԲԷՐ 17 ՓԷՆՃՇԷՊԻՆՀ — 1305 ՌԷՊԻ ՈՒԼ ԱԽԸՐ 14 — ԻՒՉԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ԱՊՕՆԷ ՇԷՐԱՅԻԹԼԷՐԻ

	12 մահէ	6 մահէ	3 մահէ
ՍԹԱՄՊՕԼ	200 ղր.	105 ղր.	55 ղր.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէքթուպլէ 20 ղրուշտան

ՓՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՇԷՐԱՅԻԹԼԷՐԻ

Լէհնի, Չէհրի վէ Ճէհրի սաթըրը ղրշ. 6
Վիլանիէ սահիֆէ 11ի 10ր. ղր. » 3
Մէքթուպլար նամ-ֆիապա տախի պէհուտէ
ֆախքեանէն գապուլ օլունմամագ վէ թէրճ
օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայա-
ճագ տըր.

Իտարէխանէ, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր. Փօսթաի մէվսումա հագգ րիճա կազէթաններ սաճիպ վէ մէսուլը
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ. Մուրախխասը Մուդիրը

ԻԹԱԼԻԱ ՄԱՍՍՈՒԱՅԸ

Սթամպօլ, Գալաթա վէ Պէյօղլու թարաֆլարընտա մուվէքքըլմիզ վասըթասըյլա կազէթալարըմը ալմագտա օլան ապօնէլէրիմիզտէն հէր քիմ' սէնէլիքնի ուզագլըղընտա կէօրէ նիհայէթ աքշամ սաաթ 12 յէ գատար կազէթասընը ալըդ էյլէմէզ իսէ, լութֆէն իտարէ սաթըր պիր մէքթուպլա քէյֆիյէթի մալումաթըմըզա պիլտիրմէլէրինի րիճա իտէրիզ.

Քէզա ապօնէլէրիմիզտէն հէր քիմ' կիւնլիւք կազէթասընը աքշամ սաաթ 12 յէ գատար ալամայըպ տա, էրթէսի կիւնիւ մուվէքքըլմիզ կէթիրիր իսէ, գապուլ էյլէմէյիպ րէտտ իթմէսինի, վէ քէյֆիյէթի նէտէ իտի սաթըր պիր մէքթուպլա մալումաթըմըզա իպլաղ էյլէմէսինի րիճա իտէրիզ.

Քէզալիք թաշրա ապօնէլէրիմիզտէն հէր քիմ' կազէթասընը փօսթատան ալըրքէն մունթազամէն ալըզ իթմէզ իսէ, փօսթա մէմուրինի թարաֆընտան արա օլունմագ իւզրէ քէյֆիյէթի պու մէքթուպլա իտարէխանէմիզէ իպլաղ էյլէմէսինի րիճա իտէրիզ.

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԸՍԸՐ

Սիւվէյշ գանալը մուգավէլէնամէսինէ իճրասը լազըմ կէլէն թատիլաթ հաքքընտա պազարլըգ թէվքիֆ էտիլմէթլէր իլէ Պապը Ալի պէյնինտէ մուզաքէրաթ իճրասը իչին ախիրէն իրատէ Սէնիյէ սատըր օլտուղունու խապէր վէրմիշ իտիք.

Մէմուլաթա կէօրէ, էվվէլքի կիւն Պապը Ալիտէ Սատրազամ հազրէթլէրինին թահթը րիյասէթլէրինտէ թէշէքքիւլ իտէն պիր գօմիսիօն մուքէլլէմաթ իչուն մէզքիւր հաքքընտա մուզաքէրաթ ճէրէյան իթմիշ տիր.

Մէմուլաթա կէօրէ, Պապը Ալի չու սօն կիւնլէրտէ Լօնտրատան իթմինանպախշ պազը թէլէկրաֆլար ալմըշ տըր.

Մէզքիւր թէլէկրաֆլարտան պիրինտէ թէէմմինէն պէյան օլունտըղընա կէօրէ, Եվրօպատա ահվալը բօլիթիգիյէ հէր նէ րէնք վէ սուրէթ քէսպ իտէր իսէ իթսին, Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի հիչ պիր վագթտէ Գահիրէ Սէֆիրաթէ մէվճուտ օլան մուվազէնէյի իխլալ էյլէմէյէճէյինէ մէյտան վէրմէյէճէք իմիշ.

Շու խապէր' պիր մուհարէպէ զուհուրընտէ Ինկիլթէրանըն Մըսըրա էյլէյէճէյի վազիֆէյէ տաիր Թայմըզ կազէթասը թարաֆընտան կէչէն կիւն նէշր օլունան մալումաթը թաստիգ էթմէքտէ տիր.

Պազը Պուլքէշ կազէթալարընըն գավլինէ, Ռումանիատա մուգիմ Աւուսթրիա-Մաճարիսթան թէպաասը' իւչ էմրաէ մէնսուպ օլտուգլարը թապուրլարա կիրմէք իւզրէ հազըր պուլունմագ իչին էմիր ալմըշ իմիշլէր.

Պուքրէշտէն իշար օլունտըղընա կէօրէ, Ռումանիա գապինէթօսը' Պուքրէշ խըրիսթիանլըգընըն տէվամը իչին Մէճլիսէ մէպուսանտան 6 միլիօնլըգ պիր թախսիսաթ թալէպ իթմիշ տիր.

Շըմէնտիֆէր խըթթընըն խաթթըմը պօյունտա պուլունաճագ կէօմրիւք քէրէքէլէրի վէ սաիրէ հագգընտա հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Սըրպիսթան հիւքիւմէթի պէյնինտէ ագտ օլունան թէնաքէթ աճէմատէսինին թարաֆէյն հազրէթը Պատիշահիտէն թաստիգ պույուրուլտուղունը խապէր իտիկ.

Աճէմատէի մէզքիւրէ բօսթա մուամէլաթընըն սուրէթը ճէրէյանը հագգընտա տաիր պիր մատտէ մունտէրիճ իսէ տէ, հէմ հուսուստա օլան թէվքէլէր արասընտա բօսթա չանտան' ուսուլուն օլմաղլա, Սըրպ հիւքիւմէթինին Տէրսաատէթ սէֆիրի Մ. Նօվագօվիչ թարաֆընտան պու քէրրէ Խարիճիյէ Նէզարէթինէ իթա օլունան պիր Նօթաատա պու պապտէ իճապ իտէն մուզաքէրաթըն իճրասը զըմնընտա թարաֆէյնին պիրէր մուրախխաս թային էյլէմէսի լիւզումի պէյան օլունմըշ տըր.

Պու Նօթայա ճէվապը Պապը Ալիտէն հէնուզ պիր ճէվապ վէրիլմէմիշ իսէ տէ, իճրայը մուզաքէրաթը թարաֆը հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն Պօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նազըրը Իզզէթ էֆէնտի հազրէթլէրինին վէ Սըրպիսթան հիւքիւմէթի թարաֆընտան տախի սէֆիր Մ. Նօվագօվիչին մէմուր իտիլէճէյի զանն օլընըյօր.

Սըրպիսթան հուտուտընտա զուհուրի մէրվի օլան ահվալի թահգիգ իթմէք վէ պունլարըն մէնը զուհուրընը թէէմմին իտէճէք էսպապը գարարլաշտըրմագ իւզրէ թէվքէթը Օսմանիյէ վէ Սըրպ գօմիսէրլէրինտէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիօնըն հուտուտա իրսալի գարարկիր օլտուղը էվվէլճէ եազըլմըշ իտի.

Ալընան մալումաթա կէօրէ, պու քէրրէ Խարիճիյէ Նէզարէթինտէն Սըրպ հիւքիւմէթինէ թէպլիղ իտտիրիլէն պիր գըթա թագրիրնամէտա մէզքիւր գօմիսիօնա Սըրպ հիւքիւմէթի թարաֆընտան տախի հուտուտ ահվալինէ վուգուֆը օլան պիր զաթըն իճալէ օլունաճաղը պէյան օլունմըշ տըր.

Վիէննա կազէթալարընըն գավլինէ, Ռուսիա հիւքիւմէթի Աւուսթրիա հուտուտընտա թէճաւիւզաթը հարպիյէսինէ տէվամ իթմէքտէ տիր.

Պիր խայլը Ռուս էրքեանը հարպ զապիթլէրի իլէ, Թօբօկրաֆլար վէ իսթիհքեամ զապիթլէրի Վարշովա հուտուտընտա մուվասալաթ իտէրէք, պազը մէվգիլէրի կէզիպ բլանլար չըզմագտա, մէզքիւրաթ անպարլարը թէճհիզ իթմէքտէ վէ մէվճուտ օլան հայվանաթըն միգտարը հազրանա քէսպը մալումաթ իթմէքտէ իմիշլէր.

Պիր թագըմ Աւուսթրիալը գաչագչըլարը Ռուսիա հուտուտը սախիլինտէ Պատօմիւլ ճիվարընտա թէվգիֆ օլունըպ, պունլար' պէրմութատ հէյէթը ատլիյէյէ թէսլիմ իտիլէրէք էրզու, կէօյա քի խարիճի էօրտիւյէ իլան օլունմըշ տըր. Պօնլարըն Կալիցիանըն ահվալի հազգընտա մալումաթ ալմըղա չալըշըլաճագլարը Աւուսթրիա կազէթալարը եազըյօրլար.

Վարշովա Նէշրինին Ռուս սահիլինէ հէր պիրի 20-30 քիշի ալըր պիր խայլը սանտալլար էնտիրիլմիշ օլուպ, պունլար' հուտուտըն մուհաֆազասընա մախսուս իմիշլէր իսէ տէ, հինէ հաճէթտէ պունլարտան իսթիֆատէ օլունմագ իչին գէօփրիւ ամէլիյաթընա մախսուս տուպալար պիչիլմիշտէ ինշա օլունմըշլար տըր.

Սօֆիատա նէշր օլունան Սվոպօտա կազէթասը' Թիւրքիատա պուլունան Պուլկար մէքթէպլէրի հազգընտա պու քէրրէ պիր ուզունճա մէգալէ նէշր իթմիշ տիր.

Իշպու մէգալէյէ կէօրէ, Մագէտօնիատա (Սէլանիք, Սէրէզ, Իւսքիւպ վէ Մանասթըրտա) 293 Պուլկար մէքթէպի պուլունուպ, պունլարտա 16965 էրքէք վէ 1789 գըզ չօճուգ թէտրիս իթմէքտէ տիր.

Էտիրնէ վիլայէթինտէ վէ Տէրսաատէթ մուհաֆազալըղընտա 131 մէքթէպ մէվճուտ օլուպ, պունլարտա 5074 էրքէք վէ 324 գըզ' թահսիլը իլմ իթմէքտէ իմիշլէր.

Մէքթէպլէրը մէզքիւրէնին մէճմուը' 591 ատէտ, վէ չակիրտանըն մէճմուը' 23,810 նէֆէր օլուպ, մէզքիւր մէքթէպլէրտէ 569 մուալլիմ վէ 71 մուալլիմէ թէտրիսը ուլում իթմէքտէ իմիշլէր.

Գրէթտէ ճէզիրէսինին ահվալի հէր տրէճէտէ պէք ֆէնա օլուպ, զարուրէթ ու սէֆալէթ թէրէգգի իթմէքտէ իմիշ. Պախուսուս քիւչիւք չիֆթճիլէր' պէք զիյատէ թիւչարը ֆագր ու միւզայէգա օլմուշլար տըր. Իտարէ' էմսալի նամէսպուգ պիր սուրէթտէ զուլմ ու թէատտի իճրա իթմէքտէ օլտուղունտան, հէր թարաֆտան չէքիլմէքտէ վէ որգըլթըլար մուճիպ օլույօր. Գրիտլը կազէթալարը' իւչիւն զուլմ ու թէատտիյէ մաճալ գալմամըշ օլտուղունտան շիքայէթ էտիյօրլար.

Գրիտլը ճէզիրէսինտէ զէյթին զուհուրընտան գարգամաթ իսէ տէ, մէմուրլարըն' պունը ալա նազարը տիգգաթ ու էհէմմիյէթէ ալմայարագ պիլա ինսաֆ վէրկիլէրին թահսիլինէ գօյուլմագտա տըրլար. Հալ պուքի էհալի' թէրէքքի նիհայէթէ զարուրէթ ու սէֆալէթէ տիւչար օլմուշ օլտուգլարընտան, վէրկիլէրի թէտիյէ իգթիտարտան մահրում օլմուշլար տըր, համլէրտէ պէրապէր խանէլէրինտէն տիշարը չըգարըլմագտա վէ սէֆիլ ու սէրսէրի օլօրագ պէրապէր չըրըլըրմագ վէ աճ ու պիլճաճ սօգագ օրթալարընտա գալտըրըլմագ իւզրէ թէրք օլունմագտա տըրլար.

Ինկիլիզլէր Գրիտի ատասընա պիր տէվրը սաատէթ կէթիրէճէք իտիլէր, ճէզիրէի մէզքիւրէյէ զարուրէթ ու խարապիյէթտէն պաշգա պիր շէյ կէթիրմէմիշլէր տիր. Ինկիլիզլէր' Ինկիլթէրատա պիր մէմուրիյէթէ նաիլ օլամայանլարը Գրիտէ կէօնտէրէրէք, պունլար' էհալիյի ալըր վէրկիլէր իլէ էզմէքտէ տիրլէր. Տիւշարը զարուրէթ ու սէֆալէթ օլան էհալի մէրգումի' պիլհասսա էհէրէ թէյալլումը հալ իլէ իսթիրհամ իթմէքտէ տիր. Ինկիլիզլէր' ճէզիրէնին պիւթիւնլիւքիւ մէմլէքէթ օլան աչըղը գարաթմագա պաշլագլարընտան, պու ֆէրյատ ու ֆիղանլարա ալա գուլագ ասմայըպ, սօն մահալլէրտէ վարընճայա գատար էհալիտէն ճէպրէն վէրկի թահսիլ իթմիօրլար.

Նէչէնտէ քէօյլիւլէրտէն միւրէքքէպ պիր հէյէթը մէպուսան' ահվալը սէֆալէթլէրինի Ինկիլիզ մէպուսանընա պէյան իթմէք վէ քէնտիլէրինին պու հալտէն գուրթարըլմալարընը րիճա էյլէմէք իւզրէ Լօնտրայա ազիմէթ իթմիշ տիր. Գրիտլըլար' Լօնտրայա մուվասալէթլէրինտէ ճէզիրէնին պու հալը սէֆալէթինի Լօնտրա մուրախխասլարընա կէօսթէրէճէք իմիշլէր.

Գրիտլըլար էհալիսինին չու սիւրէթլէ ահվալինէ պիր չարէ պուլունմագ իչին հիւքիւմէթը Սէնիյէնին Ինկիլիզ գավլինէ թէվէսսիւլ թէմէննիսինտէ պուլունտուգլարը իթթիլաղ գըլընըյօր.

Ճէզիրէյի մէզքիւրէտէ էմնիյէթ ու ասայիշ պիր տէրէճէտէ մունգարիզ օլմուշ տըր քի, պէդէվիլէր' Գրիտլըլարըն մալ ու մուլքլէրինէ թաարրուզ իթմէքտէ տիրլէր.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Խըտիվի սապըգ Իսմայիլ բաշա հազրէթլէրինին իսթիգպալինէ թարաֆը հազրէթը Պատիշահիտէն սըրխաւէր վէ տամատը հազրէթը Շէհրիյարի Մէհմէտ բաշա հազրէթլէրի մէմուր պույուրուլմուշ, վէ մուշարէլէյհ Իսմայիլ բաշա հազրէթլէրի' պու սապահ Տէրսաատէթէ մուվասալէթ էյլէմիշ տիր.

—Պարօն տը Հիրշ ճէնապլարը տիւն Մապէյնը հիւմայունա պիլզաթ, նամիգաճըղը էմնիյէթնամէ բաշէքեան պույուրուլան իլթիֆաթը Շէհրիյարիտէն տօլայը գուրէթնի սանի համտ Ալի պէյ հազրէթլէրի վասըթասըյլա արզը թէշէքքիւրաթ էյլէմիշ տիր.

—Շէհրիմիզէ վիւրուտ իտէն խուսուսի թէլէկրաֆլարա կէօրէ, էվվէլքի աքշամ Աթինատա սէֆարէթը հումայուն Օսմանիյէ հէյէթը մախսուսէսինէ իգրամէն քէչիւրէ օլունան զիյաֆէթ' բէք պարլագ սուրէթտէ իճրա օլունմըշ, վէ պունտա հէյէթը մէզքիւրէ իլէ Աթինա սէֆարէթը Սէնիյէսի հէյէթի վէ պիւթիւն Եունան րիճալը հազըր պուլունմըշլար տըր.

Էսնայը զիյաֆէթտէ գրալ հազրէթլէրի թարաֆընտան թէվճիհ էտիլէն թէպրիք վէ տուա Պատիշահիյէ մուգապիլ մուշարէլէյհ Իսմայիլ բաշա հազրէթլէրի' գրալ հազրէթլէրինին սէլամէթլէրինէ տուա իթմիշ տիր.

—Ճիտտէլի Ֆէրիտ պէյ հազրէթլէրինին րիյասէթլէրինտէ պիր գօմիսիօն թէշքիլ իտիլէրէք, մէզքիւր գօմիսիօնա Սէրասքէրիյէ վէ Պահրիյէ մէմուրլարընտան պազըլարը մէմուր օլունմըշ տըր.

—Մաճառիսթան Ճէլալէտտին բաշա հազրէթլէրինին Մալիյէ Նէզարէթինէ վուգու պուլան մէմուրիյէթլէրինտէն տօլայը միւնհալ գալան Շուրայը Տէվլէթ Թանզիմաթ տաիրէսի րիյասէթինէ' պիր միւտտէթտէն պէրի մէզքիւր տաիրէյի վէքալէթէն իտարէ իթմէքտէ օլան Տէրսաատէթ Ճէզա մահքէմէսի րէիսի Ճէվտէթ էֆէնտի հազրէթլէրինին թայինի թէնսիպ պույուրուլմուշ տըր.

—Մալիյէ Նէզարէթի մուավինի Րիզա պէյ հազրէթլէրի իլէ մէճլիսը Մալիյէ ազասընտան Մէհմէտ էֆէնտի հազրէթլէրինին պէհայիմ վէրկիսինէ տաիր մուամէլաթըն թէթքիգինէ մէմուր օլտուգլարը մէզմուն տըր.

—Պանգը Օսմանի միւտիրլէրինին պու պապտա հազըրլատըգլարը լայիհայը Մալիյէ Նէզարէթինէ թագտիմ էյլէմիշ օլտուգլարը մէզմուն տըր.

—Պանգը Օսմանի պիր միգտար մուհաճիրէն իչին Թօփհանէ-ի Ամիրէ թարաֆընտան թէտարիք իտիլէն պաշ պիւյիւք գայըգ' տօգուզ պիւյիւք մաճառըգ չափըգ իչին պիր միգտար պարա թահսիսինէ իրատէ Սէնիյէ շէրէֆսատըր օլմուշ տըր.

—Պասըր Սէֆիր պօզազը միւճավիր Իգտիսատ հազրէթլէրի թէսէլլիւմ իթմէք իւզրէ պու սապահ Տէրսաատէթտէն Ռիֆաաթ բաշա' մէզքիւր գօմիսիօնտա իչթիմա իթմիշլէր, պու իչթիմաընտա ճէնապ հէյէթ' Ճէլալէտտին բաշա հազրէթլէրինի թէնթիպ իթմիշ տիր.

վիլէ պույրուլարագ տիւն ալայ իլէ գալտըրըլմըշ տըր.

—Տէրսաատէթ էհալի վէրկիսինին թահսիլաթընա տաիր մէճլիս վէ գօմիսիօնլարըն վէ Էմանէթը ճէլիլէնին թէտքիգ իթմիշ օլտուգլարը լայիհա, վէ էհալի վէրկիսինտէն Շէհր էմանէթը ճէլիլէսինէ թէֆրիգ օլունան միգտարըն տօղրուճա Էմանէթէ թէսլիմ օլունմագ իւզրէ իտարէ օլունմասը գարարկիր օլմուշ տըր. (Թ. Հ—ֆէ—Բ)

—Ջապթիյէ Նազըրը Քեամիլ պէյ հազրէթլէրի 5—6 կիւնտէն պէրու թէսչար օլտուգլարը խասթալըգտան քէսպը աֆիյէթ իտէրէք տիւն մագամը մէմուրիյէթլէրինէ թէշրիֆ պույուրմուշլար տըր.

—Պու կիւնքի Սաատէթ օգունտուղընա կէօրէ, Պիթլիս վիլայէթի թախրիրաթը Ղազրաթ գազասընտա Թաղի Պաթրէան նամ Խրիսթիան գարիյէսի էհալիսինին ճիւմլէսի Իսլամիյէթը գապուլ իթմիշ օլտուգլարը վիլայէթը միւշարէլէյհա Տախիլիյէ Նէզարէթինէ պիլտիրիլմիշ օլտուղը, քէյֆիյէթը խաքիգաթ Շահանէյէ ճէրէյան իտէրէք, էհալիի մէրգումէնին հէր պիրինէ պիրէր գաթ էլպիսէ իլէ Շահանէ իհսան պույուրուլմուշ վէ գարիյէի մէզքիւրէյէ մէքթէպ վէ ճամի պինա իթտիրիլմէսինէ իրատէ Սէնիյէ սատըր օլմուշ տըր.

—Տիւն սաաթ 6 րադդէլէրինտէ Պէշիքթաշ թարաֆլարընտա թրամվայ խոյլընտան կէթմէքտէ օլան պիր արապանըն թրամվայ արապասը իլէ թէսատիւմ իթմէսի էգսիւյէթ օլմուշ տըր.

—Թ. Հ—ֆէ—Բն պէյանընա կէօրէ, Սթամպօլտա Քիւմաթ Ալաքէտ էֆէնտի իլէ Ալըր պիւթիւնլէր սուրէթինտէ Ճէզիրէի գարլը ... Տօյունը Ումումիյէ իտարէսինէ թէսլիմ օլունմագ իւզրէ ճէտվէլ թէրթիպ իթմիշլէր, մէզքիւր ճէտվէլլէրէ 2չէր բարալըգ պուլ էարըգտէն տէվամ իթմէք իչին պէհէր նիսպէթտէն Օսմանլը լիրասը ճէպրէն ալընմագ լազըմ կէլտիքինի պիլ պէյան, քէյֆիյէթի Պապը Ալիտէն պիլմիւրաճաա պէր մուճիպը իշար պիր արզ թագտիմ իթմիշլէր.

—Թ. Հ—ֆէ—Բ' Իզմիր սանճաղը թախսիլինէ զուհուր իթմիշ օլան հայվան խասթալըղընըն մէզքիւր սանճագ, գազա վէ քէօյլէրինէ սիրայէթ իթմէքտէ վէ հայվանլարըն գըրըլմասը տէվամ իթմէքտէ օլտուղուն իշ'ար իթմէքտէ տիր.

—Տէհրան Իրան սէֆարէթի սըր քեաթիպի Միրզա Հասան Խան' Պէյրութ Իրան շէհպէնտէրլիքինէ թային օլունմըշ մէմուրիյէթի նամէսինէ Պապը Ալիտէն թասթիգ պույուրուլմուշ տըր.

—Շու սօն կիւնլէրտէ եաղան եաղմուրլարտան Էտիրնէ իլէ Սինէքլի պէյնինտէ շըմէնտիֆէր խաթթընտա պազը խասարաթ վուգուա կէլէրէք, օրալարտա շըմէնտիֆէր մուվասալէթը մունգաթը օլմուշ իսէ տէ, թամիրաթը լազըմէնին իճրասը իլէ պու կիւն շըմէնտիֆէրլէրին էսքիսի կիպի իշլէյէճէյի խապէր ալընմըշ տըր.

—Իզմիր իքինճի պէլէտիյէ տաիրէսի րէիսի Էմին պէյէ կէչէնտէ Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան վէրիլէն 5 ինճի րիւթպէտէ Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանը իլէ Իրան տէվլէթի թարաֆընտան իհսա օլունան 4 իւնճի րիւթպէտէ Շիր ու Խուրշիտ նիշանընըն թագըլմասընա իրատէ Սէնիյէ սատըր օլմուշ տըր.

(Տիկէր պազը հավատիսամըզ իչին սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա)

ՏԻՒՆ ԿԻՒՃԷՔԻ ՖՈՒՐԹՈՒՆԱ

Տիւն կէճէ չէհրիմիզտէ վուգուա կէլէն չէտիտ փօրաթան' կէրէք գարատա վէ կէրէք տէնիզտէ պիր խայլը խասարաթ վուգուա կէլմիշ տիր.

Մէզքիւր փօրա էսնասընտա տէնիզ ֆէվգէլատէ գապարըփ, Խէնի գաբու, Նաւըլ գաբու, Գապաթաշ, Իսքէլէսի վէ Սթամպօլ Գապըզ պազար վէ սաիր սէվահիլի պիր խայլը մէզգիւր սուլար իսթիլա էթէրէք, խասարաթը մուճիպ օլմըշ, Նէնի գարուտա թէյիրմէն գարշըսընտաքի իսքէլէ եըգըլմըշ, Սանտըգ Պուրնընտա ճուռծաքի գազինօ իլէ էօնիւնտէքի իսքէլէ գըրըլմըշ խարապ օլմըշ տըր. Իսթ կիւմրիւք իսքէլէսինտէ սուլար 50 չէքի գատար օտունը տէնիզէ սիւրիւկէօթիւրմիւշլէր տիր.

Գարատա տախի պիր չօգ թահթաքէրտէ վէ էսքի տուվարլար վէ պազը թէլէկրաֆ տիրէքլէրի եըգըլմըշ վէ պիր խայլը քիրէմիտ տիւշմիւշ տիւր.

Իշպու ֆուրթունատա չէհրիմիզ ճիվարընտա վէ տէնիզտէ տիկէր պազը խասարաթ վուգուա կէլմիշ իսէ տէ, օլ պապտա հէնուզ մալումաթ ալընամամըշ տըր.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Պարիզ 27 տէկտ.

Հապէշիսթանա կիտէն Ինկիլիզ հէյէթի մէմուրէի մախսուսէսինին մուվաֆֆագիյէթսիզլիկէ տուչար օլտուղը թէէյյիւտ իտիյօր. Հապէշ գրալը' մուսալահա թալէպ իթմէք իսթէմէյօր.

Սան Րէմօ 27 տէկտ.

Տօգթօր Սըր Մ. Մաքէնզի' Ալէմանիա վէլիահտըլըղը բրէնսինին գըրթլաղընտաքի չըպըն հէման քեամիլէն զայիլ ու նապէտիտ օլտուղունը թասթիգ իթմիշ տիր.

Սօֆիա 28 տէկտ.

Մէճլիսը Մէպուսան' տիւնքի իճթիմաընտա, պիւտճէնին վարիտաթ գըսմընը գապուլ իթմիշ, վէ Շարգի Ռումէլինին տույունը ամլաքը թէէտիյէսի իչին Տույունը Ումումիյէ Օսմանիյէ իտարէսի մուրախխասը Մ. Նօալէ իլէ ագտ օլունան մուգավէլէնամէյի թաստիգ էյլէմիշ տիր. Պունտան մաատա մէճլիս մէզքիւր' Ռուսուգ-Վարնա տէմիր եօլ խաթթընըն միւպայէասը վէ Ջարիպրօտ-Վագարէլ իլթիսագ խաթթընըն իմալի իչին 50 միլիօնլուգ պիր իսթիգրազ ագտ իթմէք հիւքիւմէթէ մէզունիյէթ վէրմիշ տիր.

Վիէննա 28 տէկտ.

Ֆրէմտէնպլաթ պէյանընա կէօրէ, բրէնս Վինտիշ-Կրէօց Պէրլինէ սէյահաթը' հիչ պիր բօլիթիգա սէպէպինէ մէպնի տէյիլ տիր.

Գօնթ Գալնօքինին մէմուրիյէթտէն չէքիլմէսինէ տաիր օլան շայիա թէքզիպ օլունմըշ տըր.

ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐՔԷԹԻ

Թարաֆընտան կէլէն իլան.

Թրամվայ շիրքէթի մէճլիսը իտարէսինին գարարը մուճիպինճէ, պէհէր հիսսէ իչին 25 ղրուշ սաղ ագչէ օլան 31 Նօյէմպրը քուբօնը պէտէլինին' շիրքէթին սանտըղընտան թէտիյէ օլունաճաղը, վէ նիզամէն լազըմ կէլէն բօրտրօլարըն' 1888 ալաֆրէ. յանվարըն 2 սինտէն իթիպարէն հէր հաֆթա սալը վէ ճումա կիւնլէրի էօյլէտէն սօնրա ալաֆրէգա սաաթ 2 տէն 4 է գատար պէրաի թասթիգ գապուլ օլունըպ, թէսլիմաթըն 8 կիւն սօնրա իճրա օլունաճաղը հիսսէտարանա իլան օլունուր.

ՄԻՒՏԻՐԻՅԷԹ

Տէրսաատէթ 9/21 տէկտեմ. 1887

2—2

ԱՀՎԱԼԸ ՄԱԼԻՅԷ

ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐ ԼՈՏԱՐԸ

Գարիպտիր քիրամըզըն մալիւմի տիր քի, պունտան չէնտ մահ մուգատտէմ կազէթամըզտա պիր պէնտը մախսուս նէշր իտիպ, շըմէնտըֆէր էսհամըմըզ իքրամիյէլէրինին եէնիտէն թանզիմի, վէ պիրինճի իքրամիյէլէր եէքիւնինին թէնզիլի իլէ քիւչիւք իքրամիյէլէրին վէ ալէլխուսուս 400էր ֆրանգլըգ բէտէլմալ (ամօրթի) գուրալարընըն մըգտարը արթըրըլմասը լիւզումընը պէյան էյլէմիշ իտիք։

Մաէլմէմնունիյէ խապէր ալըյօրըզ քի, չիմտի Տույունը Ումումիյէ իտարէսի տէ պու մէսէլէ իլէ մէշղուլ պուլունուպ, հաթթա պու պապտա պազը լայիհալար տա խազըրլանմըշ, թէթքիքըրտէ պուլունմագտա իմիշ։

Եվվէլ էմրտէ, շըմէնտըֆէր էսհամընըն թախսիս գըլընմըշ օլան սէնէվի վարիտաթ գըզամընտան, 12—13000 լիրա գատար արթըյօր։

Զաննը խուէրիզ քի պու ֆազլա տախի, Տույունը Ումումիյէ ֆայիզ վէ բէտէլմալլէրինին թէէտիյէսի թամթիլ օլունտողը միւտտէթճէ, պէտէլլէրի վէրիլմէքսիզին եինէ պէրմիւլամա Զարպխանէի ամիրէտէ բէշլիտէ գըլընմըշ վէ պատէհու պիր մըգտարը բիւյլէ թէնզիլի իլէ բէյնէրբէյ թէէտիյէ օլունմըշ նումէրօլարըն արթըգ պիւսպիւթիւն արգասը ալընտըղընտան, մէզքիւր 12—13000 լիրա տախի պագը գալըպ արթմագտա տըր։

Շիմտի պիզիմ ախզ էյլէմիշ օլտուղումըզ մալումաթա նէզարէն, Տույունը Ումումիյէ իտարէսինին թէտգիգաթը թահթընտա պուլունան թասավվուրլար չու աթխուէքիլէր տիրլէր։

1. Մէզքիւր սէնէվի ֆազլա 12—13000 լիրա իլէ, բիւսպատան հէր սէնէ էսհամ սաթըն ալըպ իմհա իթմէք։

2. Շիմտի քէշիտէ օլընան գուրալարտա իքրամիյէլէրէ վէ բէտէլմալ օլան 400 ֆրանգլըգ էսհամ. եիւզ տէ 58 թէէտիյէ օլընմագտա իքէն, մէզքիւր 12—13000 լիրանըն տա պունա զամմը իլէ, պունտան սօնրա եիւզտէ 64 գատար թէէտիյէ էյլէմէք։

3. Պէօյիւք բրիմէլէրին եէքիւնլէրինի էնտիրիպ, քէշիտէ օլընան գուրալարը իքի գաթընա իպլաղ իթմէք, վէ մէզքիւր սէնէվի ֆազլա 12—13000 լիրա իլէ տէ, եա գուրալարըն մըգտարընը տահա զիյատէ արթըրմագ, եա պալէատէքի հէսապ իւզրէ եիւզտէ 58 թէէտիյէյի եիւզտէ 64 բատտէլէրինէ չըգարմագ, եախօտ օ մէպլաղ իլէ բիւսպատան պիրրճա էսհամ սաթըն ալըպ իմհա իթմէք։

Պիզճէ սօլ մէսէլէ, մէզքիւր սէնէվի ֆազլա 12—13000 լիրանըն նէ սուրէթլէ սարֆ իտիլմէսի իւզէրինէ տէյիլ տիր. վագըա եիւզտէ 58 թէէտիյէյի եիւզտէ 64է իպլաղ իթմէքտէն իսէ, պէհէր սէնէ բիւսպատան 7—8000 էսհամ սաթըն ալըպ իմհա իտիլմէսի տահա էվլէա ատտ օլունապիլիր. չիւնքի պու սուրէթլէ, բիւսպատան էսհամըն բէյտէրբէյ էքսիլմէսի իլէ ֆիյաթլարըն տա օ նիսպէթտէ թէրագգը իտէճէյի շիւպհէսիզ օլաճագընտան, պիր թարաֆտան գուրա գազանանլար սէվինտիքլէրի կիպի, տիկէր թարաֆտան տախի էսհամ սահիպլէրի, քէնտի էլլէրինտէ պուլունան էսհամըն թէրագգըյի ֆիյաթը իւզէրինէ օլտուն սէվինմէյէ միւգթէտիր օլապիլիրլէր։

Շիմտի սօլ մէսէլէ, քէշիտէ օլընան գուրալարըն մըգտարը արթըրըլմասը իւզէրինէ տիր. նասըլ քի իքի այտա պիր քէրրէ 550շէր գուրա քէշիտէ օլունմագտա իքէն, պէհէր այ 550շէր գուրա քէշիտէ օլընմասը տախի պիր բիւյլէթ գուհուրա կէթիրիլինէ, բէք չօգլարըն վէ պէլքի տէ ումումըն մէմնունիյէթինի մուճիպ օլուր տը։

Պունտան մուգատտէմ սէօյլէմիշ օլտուղումըզ կիպի, միւքէրրէրէն պէյան իթթիսար իտէրիզ քի, շըմէնտըֆէր էսհամըմըզըն մըգտարը վէ գըյմէթի հազրէսի իւզէրինէ, 600000 վէ 300000 ֆրանգլըգ պիւյէք թէք իքրամիյէլէր՝ բէք չօգ տըրլար, վէ պունլա նիսպէթլէն 500էր ատէտ 400էր ֆրանգլըգ բէտէլմալլէր տախի բէք ազ տըրլար։

Շըմէնտըֆէր էսհամը, 1980000 ատէտտէն իպարէթ օլարագ մէյտանը թէտավիւլէ չըգարըլմըշլար իքէն 18 սէնէ պիր տուգիյէ հէր իքի այտա պիր գուրա չէքիլտիյի հալտէ տախի, հէնուզ անճագ 43900 ատէտի իմհա օլունուպ, եինէ բիւսպատա 1936100 ատէտ էսհամ վար տըր։

Վագըա քէշիտէ օլընան գուրալարըն մըգտարը սէնէ պէ սէնէ արթաճագ, վէ էն նիհայէթլէրինտէ, եանի 60—70—90 սէնէտէն 5—6 վէ 10 պինէրի պիրտէն քէշիտէ օլունաճագ իսէ տէ, հէնուզ 1000 ատէտին քէշիտէսինէ նաիլ օլմագ իչիւն 20 սէնէ տահա պէքլէմէք լազըմ կէլիրօր։

Իմտի չիմտիքի մէվճուտա տօղրունըլմագ օրըն, իքի այտա պիր քէրէ գուրա քէշիտէ իթմէքտէն իսէ այտա պիր քէրրէ քէշիտէսինէ տէ գարար վէրիլտիյինէ, 550 գուրա 1100 գուրայա իպլաղ օլմուշ սայըլաճագընտան, 20 սէնէլիք եօլ պիրտէն ալընմըշ օլապիլիր։

1870 սէնէսինտէն 1910 սէնէսինէ գատար գուրա քէշիտէլէրի չու աթխուէքի մինվալ իւզրէ օլուպ, օնտան սօնրա եինէ թէզայէտ իւլի վար տըր։

Ապրիլ 1ոէ. օգոս. 1ոէ. ոեկտ. 1ոէ			
1 նումէրօ	600000	600000	ֆր.
1 »	60000	60000	»
2 »	20000	40000	»
6 »	6000	36000	»
12 »	3000	36000	»
28 »	1000	28000	»
50 »		800000	»

Փետ. 1ոէ. յունի. 1ոէ. վէ հոկտ. 1ոէ			
1 Նումէրօ	300000	300000	ֆր.
1 »	25000	25000	»
2 »	10000	20000	»
6 »	2000	12000	»
12 »	1250	15000	»
28 »	1000	28000	»
50 »		400000	»

Տիմէք տիր քի սէնէտէ իւչ տէֆա 800000էր, վէ իւչ տէֆա 400000էր ֆրանգ իքրամիյէ վէրիլիյօր. եախօտ իւսթ իւսթէ հէր իքի այտա պիր 600000, եախօտ թէքմիլ սէնէտէ 4800000 ֆրանգ։

Պունլարըն չիմտիքի հալտէ եիւզտէ 58ի թէէտիյ. օլունտողը մալիւմ տիր. ֆազլաթ պիզիմ հիսապըմըզ եինէ թէքմիլի իւզէրինէ տիր։

Շիմտի պէհէր իքի այտա պիր 600000 ֆրանգ իքրամիյէ վէրիլտիյի կիպի, չիմտիքի հալտէ 500 ատէտ սէհիմին տախի պա գուրա 400էր ֆրանգ թէէտիյէ իտիլտիյի, վէ պու 400 ֆրանգլըգլարըն եէքիւնի տախի պէհէր իքի այտա պիր 200000 ֆրանգա պալիղ օլմագտա պուլունտըղընտան, տիմէք օլուր քի, բէտէլմալ վէ իքրամիյէ իչիւն, պէհէր իքի այտա պիր ճէման 800000էր ֆրանգ թէէտիյէ օլունմագտա տըր։

Մէսլագը մէզպուրուն մէճմուլի մըգտարընտա տօղրունըլմագ օրըն, հէր իքի այտա պիր գուրա քէշիտէսի էտիլինէ պէհէր այ գուրա քէշիտէսինէ գարար վէրիլտիյինէ, պէհէր այ իչիւն 400,000էր ֆրանգ գալմըշ օլուր։

Գազա պիր հիսապլա մէզքիւր 400000 ֆրանգ տա չու աթխուէքի մինվալ իւզրէ թագսիմ իտիլէպիլիր. պու տա սըրֆ պիր միսալ իչիւն տիր։

Պէհէր ալաֆրանգա այ պաշընտա գուրա քէշիտէսի.

1 Ն.	100000	100000	Ֆր.
3 »	10000	30000	»
6 »	6000	30000	»
40 »	1000	40000	»
500 »	400	200000	»
550 »		400000	»

Բի եինէ պու հիսապլա 550 ատէտ գուրա եինէ 550 ատէտտէ գալըպ, ֆազլաթ հէր իքի այտա պիր տէֆա քէշիտէ օլունաճագ եէրտէ պէհէր այ քէշիտէ օլունաճաղընտան, չիմտիքի 550 գուրա օ հիսապլա իքի միսլինէ եանի 1100 գուրայա իպլաղ օլընմըշ օլուր։

Շիմտի էսկի թէրթիպ իւզէրինէ սէնէտէ 3300 էսհամ իմհա իտիլմէք իքէն, պու թէտպիրիմիզ հիսապլա եինէ թամ իքի միսլի եանի 6600 էսհամ իմհա իտիլմիշ օլուր. վէ էկէր պալէատէ զիքր իտիլտիյիմիզ սէնէվի 12—13000 լիրալըգ հասըլաթ տախի, եիւզտէ 58 թէէտիյէլէրին 64է 65է իպլաղընա սարֆ իտիլմէյիպ, բիւսպատան էսհամ գալտըրըլմագա թախսիս օլունըր իսէ, օրթա հիսապլա 6—8000 էսհամ տախի օ սուրէթլէ իմհա իտիլէճէյինտէն, պէհէր սէնէ բիւսպատան գալտըրըլան էսհամըն մէճմուի 12—13000 էսհամա պալիղ օլուր քի, պունըն տա, թէրագգըյի գըյմէթէ պէօյիւք պիր մէտար օլաճաղը շիւպհէսիզ տիր։

Տիմէք օլուր քի պու սուրէթլէ, հէմ խազինէյի մալիյէ տահա ազ վէ բէք ազ վագըթտա շըմէնտըֆէր էսհամը տիւյունաթը եիւքիւնտէն գուրթուլմըշ օլուր, վէ հէմ տէ ահալիյէ էսհամ, շիւպհէսիզ օլան պիր թէրագգըյի գըյմէթտէն իսթիֆատէ իտէր։

600000 վէ 300000 ֆրանգլըգ պիւյէք իքրամիյէլէրի պիրտէնպիրէ 100000 ֆրանգա էնտիրմէյիմիզ տէ ազըր կէօրիւնմէսին։

Եվվէլ էմրտէ պէհէր այտա 100000 ֆրանգ իքրամիյէ, էվվէլքի իքի այտա պիր քէշիտէ հիսապը իւզրէ 200 պին ֆրանգա կէլիր, չու փարդ իլէ քի, պու 200000 ֆրանգ պիր նումէրօյա խասըլ իտէճէք եէրտէ իքի նումէրօյա խասըլ օլաճագ տըր. վէ չիմտիքի 35 ֆրանգլըգ գըյմէթ նիսպէթինէ 100000 ֆրանգ իքրամիյէ, գըյմէթ իւթիբարիյէ նիսպէթինէ 600000 վէ 300000 ֆրանգլըգ իքրամիյէտէն տէ եիւքսէք սայըլըր։

Շըմէնտըֆէր էսհամը էն իւք տէֆա բիւսպայա չըգարըլտըղընտա, օրթա հիսապլա գըյմէթի 180 ֆրանգ բատտէլէրինտէ պուլունմագ տա իտի։

600,000 ֆրանգլըգ վէ 300,000 ֆրանգլըգ իքրամիյէլէրին տէ օրթա հիսապը 450,000 ֆրանգ տըր. վէ օ տախի իքի այտա պիր քէրրէ քէշիտէ իւզէրինէ օլուպ, այտա պիր տէֆա քէշիտէսի հիսապընա կէօրէ, պու 450000 ֆրանգ տախի 225000 ֆրանգա էնէր։

Ֆազլաթ մասամ քի չիմտիքի 100 պին ֆրանգըմըզ տա Տույունը Ումումիյէ իտարէսի թէէտիյէսինճէ 58 պին ֆրանգա էնէր, պիզիմ տախի օ նիսպէթտէ հիսապ թումթամըզ լազըմ կէլիր տէնիլէճէք տիր։

Եինէ պու հիսապ տախի 100000 ֆրանգլըգ իքրամիյէ մէնֆաաթլը տըր։

Չիւնքի 100000 ֆրանգըմըզը սազլամ 100տէ 58տէն հիսապ իտէրսէք, 180 ֆրանգլըգ էսհամա 225,000 ֆրանգլըգ իքրամիյէ նիսպէթի իլէ 35 ֆրանգլըգ էսհամա սազլամ 43700 ֆրանգ գատար իսապէթ իթմէկի տիր. հալ պու քի, 100000 ֆրանգըմըզ սազլամ 43700 ֆրանգ տէյիլ, իւլա 58000 ֆրանգ թուլթմագտա տըր։

Ֆազլաթ պու հիսապլարը պէր թարաֆ իթտիկիմիզ, վէ պիր ատէտ 600000 վէ 300000 ֆրանգլըն եէրինէ 100000 ֆրանգ իսապէթ իթտիկիմիզտէ պէյէնմէյիպ կէրի պիրաղաճաղընը պիլէ փարզ էյլէյէպիլիրիզ հալտէ, եինէ նազարիյաթը ումումիյէ իլէ, գուրա քէշիտէսինին հէր իքի այտա պիր քէրրէ օլաճագ եէրտէ, հէր այտա պիր քէրրէ օլմասը, եախօտ հէր այտա պիր քէրրէ օլսէ օլուր, գուրա մըգտարընըն իքի գաթընա իպլաղ օլունմասը, կէրէք տէվլէթճէ, կէրէք էհալիճէ վէ կէրէք գըյմէթ թէրագգըյընճա բէք խայըրլը օլաճաղընտան, Տույունը Ումումիյէ իտարէսինին պիր ան էվվէլ պէօյլէ պիր թասավվուրը ֆիիլէ կէթիրմէյէ հիմմէթ էյլէմէսինի, էզ ճան ու տիլ արզու իտէրիզ։

Բրօմէսա բուլլարընտան հասըլ օլան վարիտաթըն պու սուրէթլէ իքի միսլինէ իպլաղ օլաճաղը ճիհէթի տէ պաշգա։

ԵՈՒՆԱՆԱ ԿԻՏԷՆ ՀԷՅԷԹԸ ՍԷՖԱՐԷԹԸ ՄԱԽՍՈՒՍԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

Ֆէրիգ Էտհէմ փաշա՝ վէ Ֆախրի պէյ հազրէթլէրինին Բիրէ վէ Աթինայա մուվասալէթլէրինէ վէ Իմթիյազ նիշանըն Եունան գրալընա թագտիմինէ տայիր Աթինատան պէր վէճհը ատի պազը թաֆսիլաթ իթա օլունուր։

Ֆուրթունանըն շիտտէթինէ մէպնի, հէյէթի Օսմանիյէնին բարիգ օլտուղը Ուրանօ նամ Աւսթրիա վափօրը՝ մութատընտան 8 սաաթ սօնրա Բիրէյէ մուվասալէթ իթմիշ տիր. Օրալըն բիր քիւրպինէ մախսուս օլան Աւֆիրէր վափօրընըն ալայ սանճագը՝ չէքիլէրէք Աւսթրիա վափօրընա եանաշէք հէյէթի միւշարէլէյհայը գարշըլամըշ տըր։

Աթինա սէֆարէթի Սէնիյէսինին իքինճի քաթիպի սէֆիրին պիրատէրի Աթէֆ պէյ իլէ, ամաչէ միլիթէր Սէյֆուլլահ պէյ վէ գըրալ թարաֆընտան Էտհէմ բաշա հազրէթլէրինին մայէթինէ եավէր թային օլունան Իւզպաշը Մ. Արկիրօբուլօ՝ վափօրա գատար իսթիգպալէ կէլմիշլէր տիր. Գարայա չըգըլտըգտա, սահիլտէ վէ տօգտա արալարընտա թէճէմմիւ իտէն քիւլլիյէթլի խալգ թարաֆընտան իպրազը սաարը իհթիրամ օլունմըշ տըր։

Հէյէթը մէզպուր վէ իսթիգպալէ կէլմիշ օլան զէվաթ վէ տէվլէթը Օսմանիյէնին Բիրէ պաշ շէհպէնտէրի վէ ամաչէ նավալ (մէմուրը պահրի) վէ սաիր զէվաթ՝ թախսիս օլունան գաթարը մախսուսա իլէ Բիրէտէն Աթինայա ազիմէթ իտէրէք, օրատա սէֆարէթխանէ ինմիշլէր իտի. Միւքէրրէն օլան սէֆիր Ֆէրիտուն պէյ հազրէթլէրի իլէ պաշ քաթիպ վէ սէֆարէթին սաիր մէմուրինի թարաֆընտան պէտլի իսթիգպալ իւզրէ գըլընմըշ տըր. Սէֆարէթխանէ արապալար իլէ սէֆարէթխանէյէ կէլմիշ լիպ, պիր ազ արամիտան սօնրա, Էտհէմ բաշա վէ Ֆախրի պէյ հազրէթլէրը սէրայը գըրալինին գարշըսընտա Կրանտ Պրէթանյա նամ էն պէօյիւք Օթէլէ թախսիս օլընան տաիրէի մախսուսայա ինմիշլէր տիր. Գրալ Եօրկի թարաֆընտան Օթէլէ եավէր մախսուս իրզամը իլէ բասիմէ խօշամէտի իֆա օլունմըշ տըր։

Ֆէրտասը բազար էրթէսի կիւնիւ սէրայը գըրալիտէն կէօնտէրիլէն արապալարա հէյէթ բաշա վէ Ֆախրի պէյ վէ Ֆէրիտուն պէյ հազրէթլէրի, հէյէթը մէպուսէ մայէթի վէ սէֆարէթը Սէնիյէ մէմուրլարը վէ Եունան գըրալը Եօրկի հազրէթլէրի չէնտ սէնէ ազամէթ իլ տա պուլունան մուրասսա Օսմանիյէ նիշանընը թագտիմ իթմիշ օլտուղու պիլտիրմէք թէշրիֆաթ իլէ, եավէր պիլէ Եօրկի սօլ թարաֆընտա վէ իւթիպարի Ֆախրի պէյ վէ Ֆէրիտուն պէյ իլէ պէյէթլէրի Ֆէրիտուն պէյ հազրէթլէրինի Ֆախրի պէյ վէ Ֆէրիտուն պէյ հազրէթլէրի սէֆարէթը Սէնիյէ մէմուրլարը վէ Եունան գըրալը պէյէթլէրի ֆէվգէլատէ հազըրլանմա մուամէլատը իլթիֆաթքիարանէ վէ իհթիրամքիարանէ պուլունմըշ տըր։

ԻԹԱԼԻԱ ՎԷ ՎԱՏԻԿԱՆ

Իթալիա հիւքիւմէթի իլէ Վաթիկան արասընտա մէվճուտ օլան խուսումէթ եէնիտէն քէսպը իշթիտատ իթմիշ. Ռոմա ինթիխապաթը պէլէտիյէսինտէ էքսէրիյէթ՝ բարազ թարաֆտարանընա խասըլթ խուսուս սէրպէսթի թարաֆտարանընըն իւմիտի պօշա չըգմըշ օլտուղընտան, հիւքիւմէթ՝ պու խուսուսըն էօնիւնի ալմագ իչիւն պիր գանուն լայիհասը թանզիմ իթմիշ, վէ պու գանունըն մագսատը սալը ինթիխապաթը միւքէյէտ իւլաճաթը պէհանէսի թահթընտա, գաթօլիքլէրին մէճլիսը պէլէտիյէյէ տուխուլլէրին բէյ թէրբէյ կիւճլէշտիրմէքտէն իպարէթ պուլունմըշ տըր. Սէրպէսթի թարաֆտարը օլան կաղէթալար սէրպէսթի թարաֆտարը օլմագսըզըն Գարիպալտի մէճլիսինտէ քիմսէնին ազա օլամամասը լազըմ կէլտիկինի Մ. Պօնկի տէն սօնրա աչըգտան աչըգա պէյան իթմիշլէր։

Լաքին Վաթիկան ալէյհինէ չէվրիլէն էն տէհշէթլի հարպ մաքինասը՝ գօնթ Գաթօրնանըն Թագրիր իթտիկլի գանունը լայիհասը օլուպ, պու լայիհա՝ կէօյա քիլիսէնէ թէսարրուֆը էմլաքը սըրրասընա գօյմագ մա-

(100)

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԸԳԸ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՊԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Տօն Սալլիսթէ տախի գըվլիյայը կէօսթէրէրէք.

—Շու գատընա քէնտինի պէյէնտիրմէլի վէ սէվտիրմէլիսին.—տէյու ճէվապ վէրիր.—տէտի։

63

Ֆալլիս կիւլմէկէ պաշլայըպ.—Պու ճիհէթ պէնիմ տէ խաթըրըմտան կէչմիշ իտի։

Րընէ.—Տիմէք քի սէն տէ անլամըշսըն քի Բավլա Պալթիւսին գալպինի պիր քէրրէ իսթիլա իթմէկէ միւգթէտիր օլապիլէճէք օլուր իսէն, հէր շէյէ ղալէպէ իտէպիլիրսին.

Ֆալլիս.—Շիւպհէ եօգ.

Րընէ.—Իշի պիր քէրրէ թէճրիւպէ իթմէկէ քէնտինճէ գարար վէրմի՞շ միսին.

Ֆալլիս.—Էլպէթթէ.

Րընէ.—Օ գըզճըղազա գօլայճա եանաշապիլէճէ՞ք միսին.

Ֆալլիս.—Էլպէթթէ, օ պէնիմ էլիմտէ, իսթէտիյիմ անտէ գապուլ օլունապիլիրիմ.

Րընէ.—Սէնին հագգընտաքի մէյլինի նասը՞լ կէօրիւյօրսըն.

Ֆալլիս.—Ֆէվգէլատէ սուրէթտէ հիւսնիւ մուամէլէ իպրազ իտէյօր.

Րընէ.—Տիմէք քի մուվաֆֆագ օլապիլէճէկ պէօյլէ իւմիտլէրին վար.

Ֆալլիս.—Վար եա՛.

Րընէ.—Էյ՛, նէ՞ վագըթ իչէ պաշլայաճագըն.

Ֆալլիս.—Իքի կիւնէ գատար.

Րընէ.—Բէք սըրաալընտա, իչթէ վագըթ ղայպ իթմէյէ տէյու պունա տէր. Մըլէօնտէքի սանտըղլարը տա ունութմա.

Ֆալլիս.—Օնըն իճապընա եարընտան թէյլի եօգ պաշլայաճաղըմ.

Րընէ.—Պու իքի մասատէյի հիսապի նէթիճէյէ կէօսալ իտէճէք օլուր իսէն, զանն իտէրիմ քի րահաթ ույգու ույույապիլէճէքսին.

Ֆալլիս.—Պէնիմ տէ ճանըմա միննէթ տիւշէճէք.—տէտի։

Պալաթէքի սէօզլէր ճէրէյան իթտիկի սըրատա, Ֆալլիս այագտա տուրմուշ պէօյիւք մասանըն իւզէրինտէքի շէյլէրէ կէօզ կէզտիրմէքտէ իտի։

Կէօզլէրինէ րընալէ րընկ պիր քեաղըտ իլիշտի. պու քեաղըտըն պէյազ եէրլէրի տախի պիր թագըմ բագգամլար վէ իմզա իլէ տօլտուրըլմըշ իտի։

Պու քեաղըտ Ֆալլիսին նազարը տըգգաթընը ճէլպ իթմէքլէ.—Վա՜յ, Բօլ Լանտէնին «չէք»ի հէ՛, պիր վագըթտան պէրու տիր քի հէր նէրէյէ կիթսէն չու միլէօնլար սահիպի պէվէյէին սահսը իշիթիլիյօր. Նիրտի պէշ պին ֆրանգ ազ բարա տէյիլ.

Րընէ.—Պու «չէք» պէնիմ տէյիլ.

Ֆալլիս.—Եա քիմի՞ն տիր.

Րընէ.—Գըզգարտաշըմըն, րէճա իտէրիմ քի քէնտի հիսապընա օլարագ թահսիլ իտէյիմ.

Ֆալլիս.—Մաթիլտի՞ն մի, եա՛ . . . բէք ալէա . . . խամինի վէրմէք իսթէմէքտէ ոլան չիմտի անլատըմ. Խալէֆիմ, հէնթըրլմէնլէրին սէրֆիրազլարընտան ըմըշ . . . Պագըշանա, ազիզ, սէն պու «չէք»ի պիր չէյէ գուլլանաճա՞գ մըսըն.

Րընէ.—Նէ՞ տիմէք իսթէյօրսըն . . . պէտէլինի թահսիլ իթմէյի տէրհօտէ իթմիյիմ տիր . . .

Ֆալլիս.—Պէօյլէ ճէ՞ մի պանգայա կէօթիւրէճէքսին.

Րընէ.—Աճէլէ իթմէ, օ գատար աճէլէ տէյիլիմ.

Ֆալլիս.—Տիմէք միւգտարընը գազանմագ իսթէմէյօ՞ն, էօյլէ՞ մի.

Րընէ.—Գօմիսիօնըմը գազանմագ իչիւն էլպէթթէ քի գազանմագ իսթէրիմ, եալընըզ պէն պու պէշ պին ֆրանգը իպլաղ իթմէք իչիւն ճէպիմէ գոյայըմ. պունտան զարար գալ օլա՞ր մը.

Ֆալլիս.—Վէ լաքին տիգգաթ էթ, հա՛.

Րընէ.—Նէ՞ չայէ.

Ֆալլիս.—Զիւնքի պունը պիւյէ տէր պիր միւտտէթտէնպէրի սօլ Ֆրէտէրիք Գալթիւսի էօլտիւրմէք մէճպուրիյէթի հասըլ կէլմիշ տիր քի, պէնիմ գաթլիյէճէ չըգմամա վէ տօղթօր Ֆրանց իլէ սէնին տէ բրանգայա կիթմէնիզ պիր բաշագ գալմըշ իտի։

Րընէ.—Աստամ սէնտէ, էյհամիւզլան քի սէն տահա սաղ սըն, պիզ տէ սէրպէսթճէ կէզիյօրըզ.

Ֆալլիս.—Թէքրար սէօյլէրիմ, էյի տիգգաթ, չու տէհշէթլի օյունտան վազ կէչ. չիւնքի հէր նէ գատար մէհարէթ գուլլանսան, պիր կիւն տէյիլ իսէ պիր կիւն եագայը էլէ վէրէճէքսին.

Րընէ.—Սէն բէք պէյէնմէյէն կիպի սէօզ սէօյլէյօրսըն, էկէր չու սէնաաթըմը գուլլանմայաճագ օլուր իսէմ պանա նէ՞ գալըր. Բարիստէ սէֆահաթ իթմէք ազ պիր շէյ իլէ օլապիլի՞ր մի.

Ֆալլիս.—Լաքին պու «չէք»ին իւզէրինէ գալպազանլըգ իսրա իթմէք պէօյլէ պիր տիվանէլիք տիր, չօլ տահա պէօյլէ տըր.

Րընէ.—Նիչի՞ն.

Ֆալլիս.—Զիւնքի պու «չէք»ի Մաթիլտէ Բօլ տը Լանտէ վէրմիշ, վէ Մաթիլտէ տէ սանա թէսլիմ իթմիշ օլտուղը ճիհէթլէ, սէնին էլինտէն կէչմիշ օլտուղը թույուլուրսա հիւքիւմէթին էլինէ տիւշէպիլիրսին.

Րընէ.—Պէն նէ տէ աճէմիյիմ, նէ տէ չօճուգ. պէն թէտպիրիմի լազըմ կէլէն սուրէթտէ ալըրըմ, պէնի վէնճ իւ զըրէ իթթիխազ իտէրիմ.

(Տէվամ)

թէալիգ խմբ․ Լոյիճար մեզբիւրէնին գախսեի Թէատրրուֆա տաիր օլան մէյլի պէր վեճը ամի խիլյատա օլընապիլիր․ չէօյլէ քի Բիլիւէ տախիլինտէ մուլթէչէքքիւլ պիլճիւմլէ հէյէթը մանէվիյէլէր, եանի մանասթըր, մէքթէպը րուհանի, թէմ, թարիգամթը րուհանիյէ վէ սաիրէ ֆէսխ օլընարագ, եէրինէ սըրֆ էֆրատը Նասըն (աշխարհական) թէաշթը խտարէսինտէ թեմ վէ թադլըրա ախտ մուէսսէսամթ իճատ խտիլմէլի տիր․

Պու խուսուս՝ բէհայիյինէ սիտ պիլճիւմլէ էմլագ ու էմվալըն ասէթա զալթ ու միւսասթէրիլի տիւէք օլուպ, պունա սէպէպ՝ աէվլէթին պիւտճէսինտէ օլան 100 միլէօնլըգ աչըղըն գաբատըլմասը լիւզումը տէնմէյօր տա պիլնէֆս Բիլիւէնին մէնաֆին կէօսթէրիլիյոր․ Ֆիլհագիգա էկէր գոնթ Գատօրնանըն սէօզինէ խնանըլըր իսէ, Բիլիւէնին էմվալ ու էմլաքը խտարէսի՝ էֆրատը Նասա հէվալէ օլընուրսա, բէհայիյին՝ իշթիգալաթը տինէսիլիւէսէն գուրթուլուպ, քէնտիլէրի փախմէնտ օլաճագլար տըր․

Մ․ Գրիսբի պէօյլէճէ բէք պէօյլէք պիր օլուն օնամագտա օլուպ, լաքին քէնտիսէ Նիւմանէ խթթիխադ խմէք խոթէտիկի բրէնս Պիզմարգըն խպրէմ ու միսալինէ թէֆէքքիւր խթմէկի, վէ միւչարէլէյհ Ալէման պաշ վէքիլինին Վատիկան ալէյհինտէ խտէչպիւս խմտիկի միւճատէլէսէն վազ կէչմէկէ մէճպուր օլտը գրնը ունութմ մըլը խտի․

Պունտան մաատա Իթալիա հիւքիւմէթի՝ Բիլիւէ հագգընտաքի իչ պու գարարըը բէք տէ մինասիպ պիր վագթտա խթթիխաղ խթմէմիշ տիր․ Ցօրեեան զինէթէրի սէպէպիյլէ Վատիկանտա Ֆրանսըզ ճիւմհուրիյէթիլէ Թիւրքիա տաիխ տախիլ օլարագ պիլճիւմլէ տիւվէլը մուազզամանըն ֆեվգելատէ վէքիլլէրի հազըր պուլընաճագլար տըր․ Պու խուսուս՝ Բաբա հիւքիւմտարլըղընըն թաստիգը ալէնին տիւէք օլուպ, եալընըզ Իթալիա հիւքիւմէթի՝ Օն իւչիւնճի Լէոն Բաբայը էֆրատը Նասատն զըալ Ումպէրթօնըն տահ պիր թէպասար ատտ խմէք խսթէյօր․ Իթալիա հիւքիւմէթի՝ պու մուամէլէտէ պոլընըպ Բաբալըըը տա Նիհայէթ տէրէճէտէ մուախէզէ վէ թէառրուզ իթմէսինէ, Բաբա հագգընտա օլան հէր Նիւմայիշը թէվէճճիւհքեարանէյի ճէպրէն «անթի-իթալիան» պիր Նիւմայիշ թաճվիլ խտիյոր․ Իչթէ պու գայիլտէն լարագ Կ-Ժէ-Բ․ Բիէէն՝ Ցօրեեան միւնասէպէթիլէ ախիրէն Ավուսթրիատա վուգուա կէլէն գաթօլիք Նիւմայիշլէրի հագգընտա պէր վէճը ամի եազմըշ տըր․

«Մէմօրիալ» մեզքիւր չէհրայինէրէ իչթիրաք խթմէկէէր պիլէ, Աւսթրիա հիւքիւմէթինին Օն Իւչիւնճի Լէօն Բաբա Ցօրելեանը միւնասէպէթիլէ կըրատ օլընան չէտիտ նութգլարա միւսասատ խթմէսինէ նազարը խօշնուտի իլէ պագըլամագ, զիրա բիսգօբօսլար՝ իմբէրաթօր թարաֆընտան նասպ խտիլմիշ օլտուգլարընտան, տաիրէի Նիզամ ու ինթիզամտա տահա գօլայ տավէթ օլնապիլիրլէր․ Մէպուսան էնճիւմէնինտէ բէք միւնասէպէթսիզ պիր սուրէթտէ արզուլար պէյան իթմիշ օլան բահիպ հաւսպարթըն տաիրէի Նիզամ ու ինթիզամա տավէթ օլընապաշը պիր մէպուսըն ճէվապըըլը իթալիանըն իթթիֆա խտիշ պէօյլէ պիր չէյ տէյիլ մի տիր․․․

«Աճապա պունըն իչին մի Աւսթրիա իլէ միւթթէֆիգիզ․»

(Ժուռ տէ Բօնսօր)

ԱՌՈՂՋԱԲԱՆԱԿԱՆ

ԾԽԱԽՈՏԻ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԵԱՆ ՎՆԱՍՆԵՐԸ

Կարծիք գոյացած է թէ մարդկային մարմինը կարող է սովորութեամբ վարժուիլ մինչեւ իսկ ամենասոսկալի թոյներու գործածութեան, երբ աստիճանաբար աւելցուի անոնց քանակութիւնքն․ Չեմ կարծեր որ առողջաբանութիւն ընդունած գիտութեամբ ասկէց աւելի հակառակ և հանրութեան վնասակար կարծիք մ՚եղած ըլլայ․ չկայ թոյն մը որ ի՛նչ ի՛նչ եղանակներով ալ գործածուի՝ չխտրտակէ, չապականէ, չխանգարէ մարդկային մարմինը ուշ կամ կանուխ․ Անոնք որ մարդկային մարմինը կարող կը կարծեն թոյներու վարժութեան, կ՚երեւայ որ հանդուրժել և վարժուիլ բառերը իրարու հետ կը շըփոթեն․ բայց ուրիշ բան է վարժութիւն, ուրիշ բան է հանդուրժել․ մարդկային մարմինը կարող է մինչեւ մէկ աստիճան հանդուրժելու թոյներու գործածութեան, առանց երբեք վարժուելու․ Հիմայ հարկ կ՚ըլլայ հոս այս երկու բառերուն բնախօսական նշանակութիւնքն մեկնել․ Մարդս կարող է վարժուելու ամեն օր ժամը չորսին ճաշելու, գիշերները ժամը չորսին քնանալու, օրը երեք ժամ քալելու, երկու ժամ կարդալու, ամառները օդափոխութեան երթալու ևայլն․ ասոնց ամենուն ալ կրնայ է վարժուիլ և մինչեւ վերջն ալ չզրունալիկէ՝ առանց ո և է կերպով վնասելու իր առողջութեան․ բայց երբ օրը այսչափ քանակութեամբ ոգելից ըմպելիներ կը գործածենք, ասչափ ծըխախոտ կը ծխենք, նաչափ քթախոտ քթերնիս կը քնեմք, ևն․ հարկ է գիտնալ որ այս թոյները ամեն օր մէկ մէկ քիչ մեր առողջութեան կը վնասեն, ծանր, աստիճանաբար և անզգալապէս կը ձգեն ախտաբանական հետքեր, մինչեւ որ օր մ՚ալ զգալի ըլլալու աստիճաններուն հասնելով, այլ եւս չկարողանայ հանդուրժել մեր մարմինը և ախտաբանական ձայնով մը բողոքէ․ Ուրիշ օրինակ մը․ աւասիկ անկիրթ, անուս մարդուն մէկը օր մը կ՚ըլնէ կրթեալ մէկու մը թշնամական խօսքեր կ՚ընէ․ այս վերջինը ձայն չհաներ․ բայց որչափ որ ալ ձայն չհանէ, բնականաբար կզգայ ներքին յուզում մը, բարկութիւն մը, բարոյական ցաւ մը, բարոյական վէրք մը․ թող նոյն անկիրթ մարդը կ՚ընէ իր թշնամական խօսքերն բաւական ատեն, կուգայ միջոց մը որ պատճառած բարոյական վէրքերն բաւական մեծ տեղ մը բռնելով անոր սրտին մէջ, այլ եւ ինչ որ ալ ըլլայ իր համբերութեան, կրթութեան աստիճանները, չը կրնալով հանդուրժել կը զայրանայ, կը բորբոքի և կը պատժէ գէշ մարդը, նոյնպէս ալ ինչ որ ալ ըլլայ անհատի մը մարմնոյն առողջական վիճակը, յաղթանդամ, զօրաւոր, ուժով, կորովի, ժամանակ մը միայն լաւութեամբ ո և է թոյնի մը գործածութեանէն գոյացած ախտաբանական հետեւանաց դիմադրելէ, հանդուրժելէ վերջը, կուգայ միջոց մը որ այլ եւս չը կարողանալով տանել կըլլայ հիւանդ և կը մեռնի, այս է բընական օրէնքն․

Ծխախոտին գործածութեան եղանակէն և գործածողին բարեխառնութենէն և առողջական վիճակէն կախում ունի մարդկային կրած գործարանական խանգարմանց հանգամանքներն․

Թունաւորութիւնը կրնայ ըլլալ որ քանի մը ժամերու մէջ տեղի ունենայ և ըլլայ կամ մահաւէթ կամ անցողական, կրնայ ըլլալ որ ծանր և աստիճանաբար տեղի ունենալով վերածուի մինչև իսկ ժառանգական ախտի մը, այսինքն այս սոսկալի թոյնը պատճառ տայ վիժման և կամ արտադրելու հիւանդոտ զաւակներ որոնք ուղեղի և կամ այլ մանկական ո և է ախտերէ մեռնին․

Ծխախոտի գործածութիւնը որ բըկսաւ 16րդ դարուն սկիզբները Եւրոպական ժողովրդոց համար, կը պարունակէ Նիկոտին անուամբ անանկ սոսկալի թոյն մը որ միայն մէկ կաթիլ շան մը լեզուին վրայ դրուելու ըլլայ իսկոյն կսպաննէ․ Իրաւունք ունիմք հարցնելու թէ, ո՞ր աստիճան սոսկալի թոյն մը ըլլալու է անմիջական մահուան տեղի տալու համար․ Եւրոպացիք սկսան այս անիծեալ տունկին տերեւները պատուականապէս ծխել և հաճոյք զգալ․ բայց զարմանալին սա է որ չուղեցին այսչափով գոհ ըլլալ և հազուագիւտ բանի մը պէս զայն գարշելի փոշիի մը վերածելով սկսան բոլոր ուժովին քթերնուն ծակերն ալ լեցնել բայց վերջապէս ասով ալ գոհ չըլլալով սկսան աղուոր աղուոր ծամելու, ուսկից կրնամք գուշակել թէ քիչ ատենէն ալ պիտի սկսիմք ուտելու եւրեւ պտուղ, անուշեղէն կամ կերակուր․ Երբ մարդկութիւնը ծխախոտի յոռի գործածութենէն զգուշելու չափ լուսաւորուելու ըլլայ, արդեօք զայն գործածող սերունդներու ի՞նչ տեսակ պիտի տայ և ի՞նչպէս պիտի գատէ զանոնք․

Ծխախոտին մէջ գտնուող Նիկոտին ըսուած սոսկալի թոյնին խորտակիչ յատկութեանց մասին շատ բնախօսներու ձեռամբ ուշադրութեան արժանի փորձեր եղան․ մանաւանդ դարուս նշանաւոր և անմահն Գլօտ Պերնարի ձեռամբ եղած փորձերն՝ որոնց մեծագոյն մասին անձամբ գտնուած եմ, բացարձակ հաստատեցին անոր կործանիչ յատկութիւնքն ջղանական թելերուն, շնչառութեան, արեան շրջանին, սրտին և այլն գործարանաց վրայ․ բայց սա կէտը ուշադրութեան արժանի է որ նոյն Նիկոտին ըսուած զարհուրելի թոյնին ներգործութիւնքն մանաւորապէս կը ծանրանան ուղեղին, ողնածուծին և այս երկուքէն ծնունդ առնող բոլոր ջղային թելերուն վրայ, որով ըսել կըլլայ թէ այս ահաւելի թոյնն ուղղակի կը ներգործէ մարդկային մտաւորական գործողութեանց և կարողութեանց վրայ․

Ոմանց՝ երբ այս կամ ասոր նման գիտողութիւն մը ըլլայ, սա պատասխանը կուտան․ «մարդ Աստուծոյ, ես քառասուն տարիներէ ի վեր է որ կը ծխեմ, քթախոտով քըթիս ծակերը պատուականապէս կը լեցնեմ և ասոր հետ միասին լաւ կը խորհիմ, լաւ կը յիշեմ, լաւ կը մտածեմ, կը տրամաբանեմ, կուտեմ, կը խմեմ»․ Մենք այսպիսի գիտողութեանց ուրիշ կերպով չենք պատասխաներ, բայց միայն կըսեմք թէ, ո՞վ ողորմելի արարած, երբ քառասուն տարիներ չզրունակ բոլոր մարմինդ, ուղեղդ Նիկոտին ըսուած յոռի թոյնին գործածութեան ներքև չը գտնուէր, ո՞վ գիտէ որ աստիճան աւելի բարձր, խորհրդաւոր, տաղանդաւոր պիտի լինէին քու մտային գործողութիւնքդ, ո՞վ գիտէ ո՛ր աստիճան ուժ, զօրութիւն, կեանք պիտի նշմարուէր քու ֆիզիգականիդ մէջ, ո՞վ գիտէ զաւակներդ ո՛րչափ եւս աւելի առողջ և որչափ եւս աւելի սրամիտ պիտի լինէին, ո՞վ գիտէ որչափ պակաս դիւրագրգիռ, որչափ պակաս ծոյլ և պակաս կըռուոտ ըլլալու բարեբաղդութիւնը պիտի ունենային․

Ոմանք ալ կըսեն թէ «քանի որ ծխախոտի գործածութիւնը վնասակար է առողջութեան համար, ի՞նչու բժիշկներն ալ կը խմեն»․ Բայց քա՞նի բժիշկ կայ առողջաբանութեան պահանջմանց համաձայն ապրող․ Երկրորդ՝ բժիշկներուն ծխախոտ գործածելովն Նիկոտինը կը կորսունցնէ միթէ իր խորտակիչ յատկութիւններն․ բնաւ․ Ինչպէս որ օրէնսդիրը երբ օրինաց հակառակ վարուի եւրեւ յանցաւոր կը կրէ իր պատիժը, նոյնպէս ալ բժիշկն՝ երբ առողջաբանութեան օրինաց հակառակ վարուելու ըլլայ կը պատժուի․ Ոչ բժիշկներուն համար առողջաբանութիւնը և ոչ ալ օրենսդիրներու համար օրէնքները զարտուղութիւն, բացառութիւն չունին․ Ոմանք ալ գիտական եւրեւ անուրանալի ճշմարտութիւն կըսեն թէ ծխախոտը, քթախոտը յիշողութիւնը կը կազդուրէ․ արդարև շատ անգամ կը լսեմք, «եղբայր կեցիր սիկառէթ մը քաշեմ որ խելքս գըլուխս գայ»․ Վա՛յ այն խելքին, մըտքին յիշողութեան գլխուն որ թոյներու միջնորդութեամբ կը կատարուին, վայ այն ուղեղին գլխուն որ յիշողութեանց շարքը, կանոնաւոր պաշտօնավարելու կարողութիւնը թոյներէ կսպասէ․ այսպիսի ուղեղները կընմանին այն ձիերուն որ չեն կարող քալել, շարժիլ առանց խթանի և խարազանի հարուածներու․ Ծխախոտը ուրիշ պաշտօն չունի բայց միայն նախ ժամանակը ըսպաննել, վերջն ալ գործածողն․ Կատարելապէս առողջ և բարձրագոյն հանգամանքներով օժտեալ ուղեղները կանոնաւոր պաշտօնավարելու համար թոյներու օգնութեան պէտք չունին․ Եթէ ուղեղը բանի մը պէտք ունի, եթէ բան մը կայ որ անկից օգնութիւն կսպասէ այն ալ ուսումն և գիտութիւնն է․ ուղեղը կանոնաւոր պաշտօնավարելու համար նիւթական և բարոյական սընունդներէ ուրիշ բանի բնաւ պէտք չունի, և յիմարութիւն է հաւատալ թէ ոգելից ըմպելիներն, ծըխախոտն ևն․ ուղեղը կը կազդուրեն․ Բայց պիտի ըսուի թէ «անգամ մը որ վարժուած եմք, ի՞նչ ընենք»․ Ես ալ պիտի ըսեմ թէ երբ առաջին անգամ ծխելու և քթերնիս քաշելու սկսանք, մի՞թէ վարժուած էինք․ ոչ․ Երկրորդ՝ արդեօք ո՞ր աստիճան դըժուարութեամբ վարժուեցանք, ուրեմն հիմայ ալ յանձնառու ըլլամք մի և նոյն դժուարութիւնը կրելով ձգելու, չը ծխելու․ Բայց ո՞ւր է մըտային այն հաստատուն կարողութիւնն, այսինքն կամք․ մարդս տակաւին իր բնազդմանց, զգացմանց, յոռի սովորութեանց և կրից գերին է իր տգիտութեան պատճառաւ, չէ հասած տակաւին մտաւորական զարգացմանց սոյն բարձրագոյն աստիճաններուն ուր կամքն այսինքն տրամաբանութեան ձայնն կարող պիտի ըլլայ օր մը զանոնք լռութեան դատապարտելու․ Ամեն օր ամեն ժամ մարդկութիւնը ականատես ըլլալով հանդերձ իր յոռի սովորութեանց և ազետալի բնաւորութեանց և կրից անհաշուելի չարիքներուն, դարձեալ անոնց նուաստ գերիներն է, վասն զի չունի անոնցմէ հեռանալու քաջութիւնը, վասն զի վատ է տակաւին, վասն զի շատ տեսակէտներով կարգ մը կենդանիներէ ցած է տակաւին․ Բայց քանի որ այս աստիճան գերի եղած ենք մենք մեր կրից՝ գիտնալով հանդերձ անոնցմէ գոյացած վնասներն, ծնողք զգուշացնեն գոնէ զաւակնին ծխելէ․ պիտի տեսնենք 8, 10, 12, 15 տարեկան դպրոցական տղայոց ծխախոտի գործածութեան պատճառաւ կրած մտաւորական և ֆիզիգական վնասներն․ Ոմանք ալ կառարկեն թէ, եթէ ծխախոտը վնասակար բան մ՚է, եթէ թոյն մ՚է, ինչո՞ւ ուրեմն բըժիշկները եւրեւ դեղ երբեմն կը գործածեն զայն․ բայց ամենէն սոսկալի թոյնն կրնայ օգտակար ծառայութիւններ մատուցանել մարդկութեան բժիշկներու ձեռամբ, և պատուհաս մը ըլլալ տգէտին ձեռաց մէջ․ բժիշկները շատ կարգի թոյներ եւրեւ դեղ կը գործածեն, բայց անոցմէ և ոչ մին ծխախոտի, ալքօօլի գործածութեան կարգը անցած է․

(Շարունակելի)

ՏՈԲԹ․ ՃԵԼԱԼԵԱՆ

ԹԻՃԱՐԻՅԷ

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը կազէթասընտա աթիտէքի ֆգրալար օգունմըշ տըր․

Իզմիր 5/17 դէկտ․— Բիտգամիզըն կէչէն հաֆթաքի մուամէլաթը պէրվէճը ամի խիլյասա խտիլիր․

Պէհէր գանթարը 332 ½–357 ½ ղրշ․տան 750 պալեա բամպուգ վէ կէչէն սէնէ մահսուլընըն պէհէր չէքիսի 133 վէ պու սէնէ մահսուլընտան թէլքէլ ճինսինէ կէօրէ 107–112 ղրշ․տան 40 սէբէթ աֆիօն, վէ խամ ճինսինին պէհէր գանթարը 310 ղրշ․տան 450 գանթար եուն վէ պու սէնէ մահսուլընըն խամ ճինսինին պէհէր գանթարը 50–85 ղրշ․տան 5500 գանթար բալամուտ վէ պէհէր գըյէսի 117½ բարատան 1000 չուվալ սուսամ սաթըլմըշ տըր․

Պահրէն քիւլլիյէթլի պուղտայ կէլմէքտէ օլտուղընտան, պէհէր գըյէսինին ֆիյաթը ճինսինէ կէօրէ 65–80 բարա արասընտա թէպէտտիւլ խթմէքտէ պուլընմըշ, վէ համուլէ բիտգասընտա պէհէր գըյէսի 70 բարատան 50000 քիլէ՛ մակեդոնիա պուղտայը վէ պէհէր քիլէսի 11½ 13½ ղրշ․տան 50,000 քիլէ Սէլանիք մալը արբա ֆիրուխթ օլունմուշ, վէ պազարլըն պէհէր գըյէսի 33½–34 բարա բատտէսինտէ պուլընմըշ տըր․

Դահվէնին պէհէր չուվալը 1650–1800 վէ չէքէրին 164–165 ղրշ․ գաբարլարընտա տըր․

Ճինսինէ կէօրէ պէհէր գըյէսի 3–4¼ ղրշ․տան 7000 գանթար ֆօչա վէ եէրլի չէքիրտէքսիզ սաթըլմըշ վէ Իզմիրտէ քիւլլիյէթլի մալ պուլընտըղը կիպի Ֆօչա վէ Ուրլատա 12–15000 չուվալ մալ պուլունմագտա, վէ Ֆօչատա պէհէր գասա 170–176 ղրշ․ա ֆիրուխթ օլընմըշ տըր․

Սիյահ իւզիւմ արանմագտա օլմագլա պէրապէր պէհէր գանթարը ճինսինէ կէօրէ 50–82 ղրշ․ա 5500 գանթար էլտէն չըգարըլմըշ տըր․

⁂

Թրապիզօն 3/15 դէկտ․— Իրանըն թրանսիթ մուամէլաթը դէկտ․ 3/15-տէ պէր վէճը ամի խիլյասա օլունուր․

	Տէն․
Դէկտ․ 1տէ Իրանա կէօնտէրիլմէք իւզրէ մէվճուտ էշեա	3625
Դէկտ․ 3/15է գատար կէլէն մանիֆաթուրա	623
Դէկտ․ 3/15է գատար կէլէն միւխթէլիֆ էշեա	858
	5136
2 հաֆթա զարֆընտա սէվք օլունան էշեա	2025
Դէկտ․ 3/15տէ մէվճուտ պուլընան էշեա	3111

Թէպրիզէ գատար մէսարիֆը նագլիյէ պէհէր գանթարտա տէնք իչին 400 վէ սամսոն իչին 360 ղրշ․ տըր․ 360 տէվէ պէքլէնմէքտէ տիր․

⁂

Էնգարէ 5/17 դէկտ․— 1887 դէկտեմբրին 10–15ինէ գատար կէչէն սէնէ 4800 գըյէ թիֆթիք սաթըլմըշ իքէն, պու սէնէ միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա 6200 գըյէյէ վէ սէնէ իպթիտասընտան պէրու վուգու պուլան սաթըշըն մէճմուը 504500 գըյէյէ պալիղ օլմուշ տըր․ Բիտգամըզտա մալըն ֆիյաթը լիրաի Օսմանի 100 ղրշ․տան պէր վէճը աթի տիր․

Եուն պէհէր գըյէսի 4¾–5 ղրշ․

Սարը պալմում 11–12․

Պուղտայըն քիլէսի 25–30․

Արբանըն 16–19․

Ուզուն Գըր Շէհրի խալըսընըն չիֆթի 300–500․

			Ղրշ․
Սէճճատէ	ատէտի		60–100
Թիֆթիք	տէրիսի	»	20–38
Գուզու	»	»	4–4½
Թիլքի	»	»	8–12
Գօյուն	»	»	3–4
Թավշան	»	»	2–2½
Ինէք վէ էօքիւզ	»	»	130–150

ՔԻՒՐՐԷԻ ԱՐԶԱՍ ԲԱՄՊՈՒԳ ՄԱՀՍՈՒԼԱԹԸ ՎԷ ՍԱՐՖԻՅԱԹԸ

Քիւրրէի արզտա բամպուգ մահսուլաթը վէ սարֆիյաթը պէր վէճը աթի տիր․

Միւթթէհիտէի Ամէրիգա մահսուլաթը․

	Պալէ
1876–77	4458423
1877–78	4811265
1878–79	5073530
1879–80	5755359
1880–81	6605750
1881–82	5435845
1882–83	6992234
1883–84	5714052
1884–85	5669021
1885–86	6550215

Հինտիստանտա բամպուգ զըրաաթը ֆեվգելատէ թէվէսսիւ խթմիշ, վէ 1872 սէնէսինտէ մահսուլըն մըգտարը 462000 պալէատան իպարէթ իքէն 1885 սէնէսինտէ 2200000 պալեայա պալիղ օլմուշ տըր․

Մըսըր գըթասը՝ բամպուգ թիճարէթինտէ իւչիւնճիւ տէրէճէտէ պուլընմագտա տըր․ Մըսըրտա բամպուգ զըրաաթը օլտուգճա թէվէսսիւ էյլէմիշ վէ հասըլաթ օլթա հիսապլա սէնէվի 500 լիվրէլիք 500000 պալէատան իպարէթ պուլընմըշտըր․

Պրազիլիանըն բամպուգ մահսուլը սէնէվի 78,5 միլէօն քիլօկրամ իքէն, թէնէզզիւլ իտէրէք 1872 սէնէսինտէ 12 միլէօն քիլօկրամա ինմիշ, վէ Միւթթէհիտէի Ամէրիգանըն րէգաբէթի թէէսիրի իլէ 1881 սէնէսինտէ իչպու մըգտարըն տախի նըսֆը տէրէճէսինտէ զըրաաթ օլընմըշ իսէ տէ, թարիխը մէզքիւրտէն պէրու աթիտէ կէօրիւլտիւկի վէճհ իլէ, հասըլաթ թէքէսսիւր էյլէմիշ օլտուղընտան, զըրաաթըն թէվէսսիւ էյլէտիկի անլաշըլմըշ տըր․

	Քիլօկրամ
1881—82	21916000
1882—83	19066000
1883—84	20491000

Թէսըրէթլէ մահսուլ էթթիխտիրտիրըլէրի պալատէ պէյան օլընան իւչ մէմալիքտէն սօնրա Իզմիր վասէթասը իլէ Հինտիսթանա, Բէրուլա, Գօլօմպիայա, Թաիթիլէ վէ մահալը սաիրէյէ բամպուգ խիրաճ խտէն Անատօլույը զիքր ու պէյան իթմէք լազըմ կէլմէքտէ իսէ տէ, պուրալարտա բամպուգ զըրաաթը օ գատար քէսպը էհէմմիյէթ իթմէմիշտիր․

Սէնայի իլէ իշթիղալ իտէն մէմլէքէթլէրտէ սարֆ օլընան բամպուղըն մըգտարը տախի պէր վէճը աթի տիր․

Մէմալիքը մէզքիւրէտէն պիրինճիսի Ինկիլթէրա օլուպ, կէչէն սօն եարըմ ասըր (50 սէնէ) էմտատընտա Ինկիլթէրանըն սարֆիյաթը 100տէ 350 տէրէճէսինտէ պուլընմըշ տըր․

Եվրօպատա պուլընան մէմալիքը սաիրէնին սարֆիյաթը տախի միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա ֆեվգելատէ թէքէսսիւր իտէրէք, 100տէ 650 տէրէճէսինտէ թէրագգը իթմիշ, վէ էվվէլլէրի սարֆիյաթ 521000 պալեա իքէն 3400000 պալեայա պալիղ օլմուշ տըր․

Ֆագաթ Միւթթէհիտէի Ամէրիգանըն սարֆիյաթը՝ թասավվուր խարիճինտէ թէքէսսիւր իթմիշ տիր․ 1840 սէնէսինտէ Շըմալի Ամէրիգատա պուլընան ֆապրիգալարտա 242000 պալեա բամպուգ սարֆ իտիլմիշ իքէն, 1884–85 սէնէսինտէ իչպու մըգտարտան 10 միսլ զիյատէ եանի 2137000 պալեայա պալիղ օլմուշ, վէ մահսուլըն րուպը՝ սէնայի տախիլիյէ իչին սարֆ օլընմըշ տըր․

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Եէմէն վիլայէթի վալիլիկի իլէ, Եէմէնճի օրտուի Հիւմայուն գումանտանլըղը՝ Հալէպ վալիի սապըգը Օսման բաշա հազրէթլէրինէ,

Եէմէն վիլայէթի տախիլինտէ քաին Ձէպէլը-Բէյմէ գազասը գայմագամլըղը՝ Թօբրագ գայմագամը Մահմուտ էֆէնտիյէ,

Թարապլուսը-Ղարպ վիլայէթի տախիլինտէ քաին Օրֆէլէ գազասը գայմագամլըղը՝ Կատամէս գայմագամը Մէհմէտ Քիպար պէյէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէ տախիլինտէ քաին Կատամէս գազասը գայմագամլըղը՝ Դասաթօ գայմագամը Մէհմէտ Տէրվիշ էֆէնտիյէ,

Գասթամօնի վիլայէթի տախիլինտէ քաին Զաֆրանպօլու գազասը գայմագամլըղը՝ Երէքլի գայմագամը Ասլամլը լահ էֆէնտիյէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէ տախիլինտէ Երէքլի գազասը գայմագամլըղը՝ Զաֆրանպօլու գայմագամը Րիֆաթ էֆէնտիյէ թէվճիհ պույըրըլմըշ տըր․

LA SÉCURITÉ GÉNÉRALE

(Լա Սէգիւրիթէ Ժէնէրալ)

ՀԷՐ ՆԷՎԻ ԹԷՀԼԻՔԷԼԷՐԷ ԳԱՐՇԸ

ՍԻԳՕՐԹԱ ԳՕՄՊԱՆԵԱՍԸ

(ԹԻՃԱՐԷԹՃԷ ՁԱՐԱՐԼԱՐ)

Գումպանեանըն Պէրէկէթ Բառէբու տէր․

Իչպու գումբանեա՝ էմվալը մէնգուլէ վէ ղայրը մէնգուլէ խրատլարընը, վէ էմվալը մէնգուլէ իւզէրինէ վագը օլաճագ թիճարէթճէ վէ սաիր հէր նէվի զարար ու զիյանը սիկօրթա իտէր․

Մէզքիւր գումբանեա՝ ապօնէլէրինին միւնազաա թահթընտա օլան պիլճիւմլէ մաթլուպաթլարընըն թահսիլինի, վէ վուգու պուլաճագ մէսարիֆը մուհաքէմէյի քէնտիսի թէէտիյէ իթմէյի տէրէօհտէ իտէր․

Պու պապտաքի թէֆթիշաթ, չէրաիթ վէ սաիրէ հագգընտա մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէր՝ սահիպը իմթիյա միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր․

Տավա վէքիլի
Է․ ՉԻՉՄԷՃԵԱՆ

Գալաթատա
Մէհմէտ Ալի Բաշա խանընտա
Նօ․ 7

AU PANTHEON

ԳԱԼՖՕՐՈՒԼՕ ՊԻՐԱՏԵՐԼԵՐ

Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Գալաթա սէրայընըն թա պէօյլէք գաբուսը գարշըսընտա Նօ․ 206

Գալֆօրուլօ պիրատէրլէր՝ գըշ մէվսիմի իչին Բարիզտէն իրէքլի վէ եունիլը կիւզէլ ֆիսթանլըգլար, հէր էվի կառնիթիւր, բաամանթըրի, տանթէլա, եէնի մօտա մանթօլար վէ ղայրիհիւմ կէթիրթմիշ օլտուգլըրընը էհալիյէ իլան իթմէքլէ միւֆթէխիր տիրլէր․

Սօն մօտա օլուպ ալէա վէ նէֆիս ճինստէն օլան պիւթիւն պու մալլէր բէք էհվէն ֆիյաթլարլա ֆիրուխթ օլունըյօրլար․

Ցէհէզ հազըրլայան ֆամիլեալար էկէր տօղրուճա Գալֆօրուլօ պիրատէրլէրին մաղազասընա միւրաճաաթ իտէրլէր իսէ, բէք զիյատէ միւսթէֆիտ օլաճագլար տըր․

ԷՆ ՊԷՕՅՈՒՔ ԶԷՆԿԻՆԼԷՐ

Տիւնեատա պուլընան էն պէօյիւք զէնկինլէր հագգընտա պէր վէճհը աթի պազը մալիւմաթ իթա օլընըր·

Կէչէնլէրտէ Տէրսաատէթէ կէլէն վէ ելեէմ Գահիրէտէ պուլընան Ամէրիգալը մէշհուր Մ· Վանտէրպիլթին սէրվէթի 70 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը թախմին օլընըյօր·

Ամէրիգալը Մ· Ճայ Կուլտըն սէրվէթի 60 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը օլուպ, լաքին բիացալարտա ճէրէյան իտէն նուֆուզը սայէսինտէ 200 միլեօն լիրալըգ ճիրօ իտէպիլմէքտէ իմիշ·

Պունտան պիր գաչ սէնէ ագտէմ տիւնեատա էն զէնկին ատամ՝ Մ· Մագայ նամ զաթ իտի· Մումաիլէյհ՝ պունտան 30 սէնէ ագտէմ Իրլանտատա ֆիւլուսը մանկըրա միւհթաճ պիր ֆագիր իքէն, ելեէմ չիմալի գատար քէչիփ օլընան կիւմիւշ մատէնլէրինին էն զէնկինինէ մալիք վէ միւթէսարրըֆ տըր· Մումաիլէյհին սէրվէթի 55 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը օլուպ, սէնէվի վարիտաթը 2,750,000 Ինկիլիզ լիրասը տըր·

Մ· Մագայըն զէվճէսի ելեէմ Բարիզտէ իգամէթ իթմէքտէ օլուպ, մումաիլէյհանըն՝ քէզա բէք զիյատէ զէնկին օլան քէրիմէսի բրէնտէս Գօլօնա իլէ պու սէնէ Շարգտա սէյահաթա չըգաճագը րիվայէթ օլունըյօր·

Էն զէնկին Ինկիլիզ օլան տիւգ տը Վէսթմինսթըրըն սէրվէթի 16 միլեօն, վէ վարիտաթը 800,000 Ինկիլիզ լիրասը տըր·

Ամէրիգանըն Նիւ Եօրգ չէհրինտէ մուգիմ այանտան Մ· Ճօն Նէվատա իլէ Մ· Ճագօբ Աստօր վէ Զէյլի միկէր պիր Ինկիլիզ ֆամիլեասը՝ Ամէրիգայի Ճէնուպիտէ վագը Զիլի մէմալիքինտէ վարի մատէնլէրէ միւթէսարրըֆ օլուպ, պունլարտան Մ· Ճօնըն վարիտաթը սէնէվիսի՝ 1,200,000, Մ· Ճագօբըն՝ 1,000,000 վէ մէզքիւր Ինկիլիզ ֆամիլեասընըն 1,300,000 Ինկիլիզ լիրասը տըր·

Հալ պու քի, Ռօչիլտ ֆամիլեասը՝ տիւնեանըն էն զէնկինի տիր· 1872տէ մէզքիւր ֆամիլեա ազասընտան պիրի Վիէննատա վէֆաթ իտուպ, միւթէվէֆայա հիւրմէթէն թէքմիլ ֆամիլեա խալգը չէհրը մէզքիւրտէ թէճէմմիւ իթմիշ օլտըգը միւնասէպէթլէ թէքմիլ ֆամիլեանըն սէրվէթի հիսապ օլընըպ, օ վագթ եանի 16 սէնէ էվվէլ թէքմիլ Ռօչիլտ ֆամիլեասընըն 90 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը սէրվէթի օլտըղը անլաշըլմըշ տըր·

—Սթամպօլտա ֆաթիհ գարագօլխանէսի ճիվարընտա պու քէրրէ միւճէտտէտէն քիւշատ օլունան թէլէկրաֆ վէ բօսթա շուպէսինտէ Թիւրքճէ թէլէկրաֆ իլէ ատի վէ թէահհիւտլի բօսթա մէքթուպլարը գապուլ օլունաճագը՝ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթինտէն իլան օլընմըշ տըր·

—Տիւն Սթամպօլտա պիր ժանտարմա նէֆէրի՝ գարըսընըն վէֆաթ խուսուսիյէսի պիր չօճուղընըն ճօբուրագ գալմասընտան միւթէէսսիր օլարագ գացաթուրասը իլէ քէնտի քէնտինի թէլէֆ իթմէք խուսուսը իսէ տէ, արգատաշլարը թարաֆընտան կէօրիւլիւպ, ճիւրիճէ ճէրիհատար օլտուղը հալտէ մէն իտիլէպիլմիշ վէ պէրայի թէտավի Պահրիյէ խաստախանէսինէ կէօնտէրիլմիշ տիր·

—Իւսկիւտար ճիվարընտա Պուլկուրլու գարիյէսինտէ Լիպատէ նամ մահալտէ գահվէճի Սիւլէյմանըն չըրագը Սարգիսին էվվէլքի կէճէ սաատ 5 պուչուգ գարարլարընտա բէգ զիյատէ սէրխօշ օլտուղը հալտէ մահալը մէզքիւրտէ Թօյխար չէշմէսի ճիվարընտա պաշընըն իւչ եէրինտէն աղըր սուրէթտէ տարբ ու ճէրհ օլունարագ միւթէէսսիրէն վէֆաթ էյլէտիկի, վէ ֆաիլի Շէհր Էմանէթի միւհէնտիսլէրինտէն Հիւսնիւ էֆէնտի իտուկի պիթթահգիգ անլաշըլարագ մէրգում անիտէ թէրտէսթ օլունմըշ տըր·

ԱԶԴ

Պէշիքթաշի Ս· Աստուածածին Եկեղեցւոյ վազֆէն Իւսկիւտար Իճատիյէ Կարապետ Պոլֆա փողոց 45 թիւ եւ Զարպխանէլի Մարտիրոս փողոց 3 թիւ ընդ ամենը 990 կանգուն գետնին տէր՝ Սամաթիոյ բնակիչներէն Թիւլլէնտճի Աբրահամ Պետրոսեան անուն անձին անդաւակ մեռած ըլլալը տեղեկանալով, Թաղական խորհուրդս Նորա ստացուածքն եղած յիշեալ գետինը մահլիւլ նկատելով ծախելէ առաջ, պարտ զգաց ներկայիւս ազդարարել ի լրագիրս թէ՝ հանգուցեալ Թիւլլէնտճի Աբրահամ Պետրոսեան անուն անձն եթէ իւր մահուընէ վերջ ժառանգորդ թողած է, ժառանգորդք պարտին թուականէս սկսեալ մինչեւ երեք ամիս խորհրդարանըս ներկայանալ, ի ձեռին ունենալով իրենց ժառանգորդութեանն հաստատող պաշտօնական վկայագիր·

Սոյն պայմանաժամու լրանալէն յետոյ, Խորհուրդս յիշեալ 990 կանգուն գետինն մահլիւլ նկատելով ի վաճառ պիտի հանէ·

Ի դիմաց Թաղ· խորհրդոյ

Ատենադպիր	Ատենապետ
Մ· Ա· Խէչումեան	Գ· Ալըճեան

1887 Հոկտ· 25
Պէշիքթաշ 12—9

ԻԼԱՆ

Ալաֆր· 1888 փետրվարըն 1ինճի կիւնիւ Զարպխանէի Ամիրէտէ քէշիտէ օլունաճագ օլան Րումէլի շըմէնտըֆէր թաճվիլաթը բիյանգօսընըն բրօմէս պիլէթլէրինի հիւքիւմէթը Սէնիյէնին գարարնամէի մախսուսը իլէ Գալաթատա Ժօրժ Ծանէթթօ էֆէնտի ֆիրուխթ իթմէկէ խիթէսալը մէէզունիյէթ իթմիշ տիր·

Իշպու բիյանգօտա 500 ատէտ նումէրօլու իքրամիյէ խապէթ իտէճէք վէ էն պէօյիւք իքրամիյէ 300,000 ֆրանգ օլաճագ տըր·

Թէքմիլ բրօմէս 5 զրուշ·

Իքրամիյէնին չէքէկինէ հագգը օլուպ 50 ատէտ նումէրօյը շամիլ պուլընան բրօմէս 100 զրուշ,
25 նումէրօյը շամիլ բրօմէս 50 զրշ·
10 » » » 20 »
5 » » » 10 »
ֆիրուխթ օլունուր·

Բրօմէսլէրին իւզէրինտէ հիւքիւմէթին րէսմի բուլը վէ մազգամըն մէօհրիւ պուլունմագտա օլուպ, պանգամըզտան պաշգա հիչ պիր մահալտէ ֆիրուխթ օլընմայաճագ տըր·

Քէզա համպուրկ բիյանգօսընըն 2նճի գուրասը յանվարըն 11 վէ 12սինտէ քէշիտէ օլունաճագ տըր·

8տէ 1է հագգը օլան պիլէթ լիրա բարա 25 զրուշ

4տէ 1է հագգը օլան պիլէթ լիրա բարա 50 զրուշ·

Սագսօնիա բիյանգօսընըն կէլէճէք գուրասը յանվարըն 9 վէ 10ընտա քէշիտէ օլունաճագ տըր·

10տա 1է հագգը օլան պիլէթ լիրա բարա 25 զրուշ·

5տէ 1է հագգը օլան պիլէթ լիրա բարա 50 զրուշ·

Պրիւնսվիք բիյանգօսընըն քէշիտէսինէ տախի յանվարըն 12 վէ 13իւնտէ թէշէպպիւս օլունաճագ տըր·

8տէ 1է հագգը օլան պիլէթ 17½ զր·
4տէ 1է » » » 35 »

Իշպու 3 բիյանգօլարըն պիլէթլէրի՝ մէնսուպ օլտուգլարը հիւքիւմէթլէրի թարաֆընտան թաճթը թէէմինէ ալընմըշ տըր·

Մէզքիւր 3 բիյանգօ պիլէթլէրինին մէճմուը 284,000 ատէտ օլուպ, իքրամիյէ տախի 141,000 պիլէթէ իսապէթ իտէճէկինտէն, հէր 2 պիլէթտէ 1 պիլէթին իքրամիյէ գազանաճագը մուհագգագ տըր·

Միւխթէլիֆ պէօյիւք իքրամիյէլէր պէր վէճհը աթի տիր· 500,000· 300,000· 200,000· 150,000· 100,000· 80,000· 70,000· 60,000· 50,000· 40,000· 30,000· 20,000· 15,000· 10,000 վէ զայրիհիւմ մարգ·

Իշպու պիլէթլէրտէն սաթըն ալմագ իսթէյէնլէր վագթինտէ պանգամըզա միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր· Թաշրատան վուգու պուլաճագ սիբարիշաթ՝ պէտէլլէրի իլէ կէօնտէրիլտիքտէ, տէրհալ իլք բօսթա իլէ իճրա օլունաճագ տըր·

ԺՕՐԺ ԾԱՆԷԹԹՕ
Գալաթատա Գոմիսիօն խանընտա Ն° 18

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

(Եվրօբատան ֆօնտօ թէլէկրաֆլարը վիրուտ իթմէմիշ տիր·

ԳԱԼԱԹԱ ԲՈՐՍԱՍԸ

Եսհ· ում· տիւն ագչ· գար·	15-14
» » » էն նիւքսէք	15-14
» » » էն աշաղը	15-11½
Պու սապահ աչըլըշ	15-12
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գար·	34-30
» » » էն նիւքսէք	34-35
» » » էն աշաղը	34-30
» » » աչըլըշ	34-30
Մըսըր մուէթթահըտէ գար·	-
Պու սապահ աչըլըշ	-
Սէրի Ա·	23-
» Պ·	14-05
» Գ·	15-12
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	35-50
Ագչէ փուլի	8-
Բէբոյ Ղրշ·	-
Հէյվալէսիգ »	40·

ԲԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	գ·գ·	6-35
Օթօմանլը պանգասը		6-30
Սօսիէթէ ժէնէրալ		4-10
Թրամվայ		3-62½

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ· լիրասը 100 զրշ·տան	Ղրշ·Բր·
Մէճիտիյէ մէճիտիյէ փարէը	108-25
Մէթալիգ »	102-
Պէշլիք »	105-20
Ալթըլըգ »	105-20
Ինկիլիզ լիրասը	111-58
Ֆրանսըզ ալթունը	88-02
Բօլ	90-30
Գրէմիզ ալթունը	51-
Գիւրպօն գայմէսի	10-34

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵՅԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	
50) » »	15-10
100) » »	
500)» »	
1000)» »	15-
10000)»	

ԻԼԱՆԱԹ

ԲԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

Նիզամիյէ չաիր անպարը իչին միպայաա օլունաճագը էվվէլճէ իլան գըլընան իքի միլեօն տէօրթ եիւզ պին գըյէլի ճէտիտ արբանըն պէհէր գըյէսի եիրմի սէքիզ բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ քեանունը էվվէլին օն ալթընճը չարշէնպէ կիւնիւ գարար գաթիսի վէրիլէճէք էրթէսի բէնճշէնպէ կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլընաճագընտան, իթայա թալիպ օլանլարըն Լէվազըմաթը Ասքէրիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր·

15 քեանունը էվվէլ 1887 2—1

Միւթէվէֆա Շահինզատէ Ալի պէյ վէրէսէսինին Նագիպ իւլ էշրաֆ մէրհում Հասան Թահսին պէյ քէրիմէլէրի Ալիյէ վէ Նազիրէ հանըմլար զիմմէթինտէ ալաճագլարը օլան մէպալիղը մալումէնին թէքմիլ իսթիֆասը զըմնընտա մումաիլէյհանըն միւնասաֆէթէն էօհտէլէրինտէ օլուպ Անատօլու սահիլինտէ վագը ... վէրիլէն ֆի 8 զիլհիճճէ սէնէ 302 թարիխլի 2 գըթա իլամը շէրի մուճիպինճէ զիմմէթլէրի աղէրի մահճուզ ... հասան էֆէնտինին վէքեալէթը վէ ... ֆիրուխթը ... ֆիրուխթ թալիպ օլանլար ... Անատօլու Հիսարընտա ... Պէշիքթաշ վէ Կանլըճա ... քէօրֆէզտէ ... պաշգա ... թարաֆտան ... Գավաքլը ... պաղչէ վէ ... պաղչէսինին ... Արնաւուտ ... միւթէսարրըֆ ... տէվրի տէ ... վէ Թիւրքիա ... Տէրսաատէթ ... վէ ... պաշգա ... մուգէյյէտ ... 45,000 զրօշ ... պէտէլ ... նոմէրօ ... մուրաճաաթ ... 15 կիւն ... ֆիրուխթ ... թէֆէրրուաթ ... Տէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսի ... իլան օլունուր·

16 քեանունը էվվէլ 303

ԼԱՎՐԸՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ

ՄԱԼԻՕԷ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ ԳՕՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թէէսիսի օլունմուշ սէրմայէսի 52 միլեօն ֆրանգ· Մէրքէզը իտարէսի Ֆրանսանըն Լիօն շէհրինտէ նումէրօ 61 Բէլքուրք սօգագընտա ·

ՀԷՅԷԹԸ ԻՏԱՐԷ

Րէյիս · Միւսիւ Բէլմէյէ , Ֆրանսա օրտուսը միւլքիյէ Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանլարընըն օֆիսիէ բիւթիւպէսինի հաիզ .

ԱԶԱԼԱՐ

Միւսիւ Շարմէ · Տիրէքթօր սապըգ
» Պօմ, Լիօնտա իրատճը [բանթիէ]
» Գօթէ, [Եէմինիլի մահքէմէ մէմուրը]
» Տըլաա, իրատճը [բանթիէ]
» Լվէր, Թաճիր
» Մարթէլ, Իրատճը »
» Բօթ, » »

Գումբանիանըն ումուրը հիսապիյէսինին թէտգիգինէ մէմուր [ամիտէօր] Մ· Սիվէն Լիօնտա մուհասիպ ·

ՏԻՐԷՔԹՕՐ ԺԷՆԷՐԱԼ

Մ· Է· Ալէր · Միւհէնտիսը չիրքէթ

Իշպու գումբանիա Ֆրանսա տէվլէթինին 22 յանվար 1868 թարիխլի ֆէրմանը մախսուսը մուճիպինճէ թէշէքքիւլ իտուպ, գանունըն թաահիւտ Լիօնտա Մ· Միթթիֆօ տը Պէլէրէ թէլիփ, վէ պիր նիւսխասը տախի Լիօն մահքէմէյի հուգուգ պիր պիլթէտգիգ թաստիգ իթտիրիլմիշ տիր·

Իշպու Սիկուրթա գումբանիասը սէնէտէ իքի տէֆա գուրա քէշիտէսի ... թէէմին իթտիկի մէպալիղը թէէտիյէ իլ ... օլուպ, պիր տէֆա իչին տէֆթէր բարասը 5, վէ 60 այ զարֆընտա մահ պէ մահ 5 զրշ· վէրէ ... իսէ աքսիօնլարը ... ... Տէրսաատէթ պիր թէքթ ... ... 1000 ֆրանգլըգ պիր սիկուրթա տէֆթէրի իթա օլունուր, վէ պիրինճի թագսիթին իթա ... սընտան իթիպարէն քէշիտէ օլընան գուրալարա իշթիրաք իտէր · այտա 10 զրշ· վէրէնէ 20 նումէրօլու 2000 ֆրանգլըգ վէ այտա 15 զրշ· վէրէնէ 30 նումէրօլու 3000 ֆրանգլըգ տէֆթէրլէր իթա օլունուր, վէ պէյլէճէ հէր պիր պէշ զրուշ իչին 10 նումէրօ պիլիթիա 1000 ֆրանգ թէէմին օլունուր · չիրքէթին միւսաատէսի իլէ ... զը 99 սէնէ տիր ·

ԱՔՍԻՕՆ ՎԷ ՕՊԼԻԿԱՍԻՕՆԸ ՀԱՎԻ ԹԷՐԹԻՊԱԹ

Մահ պէ մահ 25 զրուշ վէրէն պիր հիսսէտար՝ սիւզընտա հագգը օլտըղը 50 նումէրօյը 5000 ֆրանգլըգ տէֆթէր եէրինէ 30 նումէրօյը 3000 ֆրանգլըգ պիր տէֆթէրի ալմագա բագը օլուր իսէ, էգսիգ ալըրըը 20 նումէրօ մուգապիլինտէ 100 ֆրանգ գըյմէթլի պիր տը Վիլ տը Լիօն ագսիօնը նոմէրօսը քէշիտէսինէ իթա օլընըր · հիսսէտար՝ պիրինճի թագսիթին թէէտիյէսինտէն իթիպարէն մէզքիւր Վիլ տը Լիօն ագսիօնըն սէնէտէ իքի տէֆա վուգու պուլան բրիմլարընա իշթիրաք իտէր, իքրամիյէ թէֆրիգ պիլթէֆէտտիւմ ալըր իտէր · Իշպու Վիլ տը Լիօն ագսիօնլարընըն պէյլիւք իքրամիյէլէրի 50000, 25000, 1000 ֆրանգ վէ զայրիհիւմ տիրլէր ·

Մահ պէ մահ 50 զրուշ վէրէն պէհէր հիսսէտար՝ սիւզընտա հագգը օլտըղը 100 նումէրօյը 10000 ֆրանգլըգ պիր հիսսէ տէֆթէրի եէրինէ 30 նումէրօյը 3000 ֆրանգլըգ տէֆթէր ալմագա բագը օլուր իսէ, էգսիգ ալըրըը 70 նումէրօ եէրինէ զիւրտէ պէյան օլունան ագսիօն վէ օպլիկասիօնլարտան պիրինին նոմէրօսը իթա օլունուր ·

1877 սէնէսի Գրէտի Ֆօնսիէ [սէնէտէ 4 գուրա, պէյլիւք իքրամիյէ 100000 ֆրանգ] ·

Եախօտ

Վիլլ տը Բարի 1871 սէնէսի Բարիզ շէհրի իսթիգրազ եահամի [սէնէտէ 4 գուրա, պէյլիւք իքրամիյէ 100,000 ֆրանգ]. Պու օպլիկասիօնլար էն ազը 400 ֆրանգ գազանաճագլար տըր, վէ սէնէտէ 100տէ 3տէն 12շէր ֆրանգ ֆայիզ կէթիրիրլէր ·

Եախօտ

Մահ պէ մահ 60 զըշ· վէրէն պիր հիսսէտար սիւզընտա հագգը օլտըղը 120 նումէրօյը 12,000 ֆրանգլըգ տէֆթէր եէրինէ 30 նումէրօյը 3,000 ֆրանգլըգ պիր հիսսէ տէֆթէրի ալմագա բագը օլուր իսէ, էգսիգ ալըրըը 90 նումէրօ եէրինէ Ֆրանսանըն Գրէտի Ֆօնսիէ պանգասընըն 1879 սէնէսի օպլիկասիօնլարընըն պիրինտէն պիր նումէրօ աթը իտէպիլիր · Մէզքիւր օպլիկասիօնլար էն ազը 500 էր ֆրանգ գազանաճագլար տըր · պունտան մատատա 400,000 . 25,000 . 10,000 . 5,000 . 1,000 ֆրանգ պէյլիւք իքրամիյէլի սէնէտտէ ալթըշար [եանի հէր իքի այտա պիր] քէշիտէլէրի վար տըր · Իշպու ագսիօն վէ օպլիկասիօնլարըն հէբսինին անա պիլէթլէրի 60 ընճը թագսիթին իթասընտա գումբանիամըզ անա սէհիմլէրի իլէ պէրապէր հիսսէտարանա թէսլիմ օլունուր ·

Մէզքիւր օպլիկասիօն վէ ագսիօնլարըն քէֆիլ-ֆէսի տախի Ֆրանսա տէվլէթինին թահթը քէֆալէթլէրինտէ տիրլէր ·

Թիւրքիա, Րուսիա, Իրան, Րումէնիա, Եունանիսթան վէ Սըրբիա իչին

Միւտիրը ումումի

Յովհաննէս Ց· Պօղոսեան

Իսթանպուլտա Պրուսատա հօ· 10 Սէրմակէշ խանընտա ·

Տէրսաատէթ աճէնթէսի Պէտրոս Էֆէնտի Ա... պարճեան, Պահճէ գաբու Նօ· 40 Թաշ խանտա ·

Իշպու գումբանիա իլէ Պօն տ'Էսգօնթ տիւ ... մէքթուպ ... պէրապէր վէ տէրհալ ... Պրուսատա միւտիրը ումումի Յովհաննէս Ց· Պօղոսեան էֆէնտի իլէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր ·

Պօն տ'Էսգօնթ մուամէլէսի կէրէք տիւգ-քեանտէ վէ կէրէք միւշթէրիլէրի իչին գոլէյ-լէ ֆայիտէլի պիր ուսուլ տըր ·

Ֆէզալիք կէրէք մէմալիքը Մահրուսէի Շահանէտէ վէ կէրէք մահալը սայիրէտէ աճէնթէ օլմագ արզու իտէնլէր Պրուսատա միւտիրը ումումի Յովհաննէս Էֆէնտի Ց· Պօղոսեանա միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր · պունլարըն միւթէպէր զէվաթ թարաֆընտան թավսիյէ օլունմալըմէլէրի մէճպուրի տիր ·

60 ՍԷՆԷԼԻՔ ՄՈՒՎԱՖՖԱԳԻՅԷԹ

1 վէ 2 նումէրօլը Մօրիզօն Մուլէն հապլարը·

Պու հապլար օթ սաարէլէրի իլէ թէրթիպ իտիլմիշ օլուպ, գանը ֆէվգէլատէ թամիզ իտէր · Հէր նէվ ազըրլարը վէ եարէք վէ մատէ խաստալըգլարընը վէ իսթիգազը թէտավի վէ սաֆրա վէ սալեալարը տէֆ իտէր · Պիր գութուսը 2 ֆրանգա սաթըլըր · Գութուլարըն իւզէրինտէ Մօրիզօն Մուլէն իմզասընըն պուլունմասընա տիգգաթ իտիլմէլի տիր ·

Մէզքիւր հապլար տէրի խասթալըգլարը իլէ էքզէմա մայասը կիպի էմրազ իչին տախի միւֆիտ տիր · Պու հապտէ Մուլէնին ... նամ ռոմանտիզմ տախի իսթիմալ օլընմագը տըր ·

Ֆիյաթը 2 պուչուգ ֆրանգ օլուպ, Բարիզտէ Լուի Լը Կրան սօգագընտա 30 նումէրօլու էճզախանէտէ սաթըլըր ·

Տէրսաատէթտէ ումումի տէբօզիթօսը Պաղչէ գաբուսընտա էճզաճը կէօմրիւկինին գարշըսընտա Մ· Ժագ Ալէքսանըն էճզա մաղազասընտա օլուպ, սայիր էճզախանէլէրտէ տախի պուլունըր ·

ԵԷՆԻ ՍԱԱԹԼԱՐ

(ՍԱԲԸՆՏԱՆ ԳՈՒՐՈՒԼՈՒՐ)

Եալընըզ եարըմ լիրա տըր·

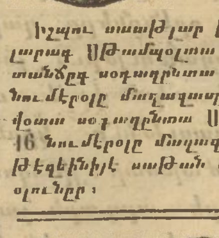

Պու սաաթլար պէյազ նիքէլ մատէնինտէն մամուլ օլուպ, մաքինասը չէլիքտէն տիր վէ սանիյէլէր իչին ագրէպի վար տըր · Մէզքիւր սաաթլար՝ սէնէլէրճէ էն սօն քէմալէթի հաիզ տիրլէր ·

1888 ՍԷՆԷՍԻ ՃԷՏԻՏԷ ԻՉԻՆ ՀԷՏԻՅԷԼԻՔ

Իշպու սաաթլար թօբտան վէ բէրաքէնտէ օլարագ Սթամպօլտա Պաղչէ գաբուսընտա Մէյտանճըգ սօգագընտա Խ·Տ· Մէրճանօֆըն 54—56 նումէրօլը մաղազասընտա վէ Գալաթատա Վոյվօտա սօգագընտա Ս· Ջաֆարօվիչ վէ Գումփ·ըն 16 նումէրօլը մաղազասընտա վէ սայիր էմթալի թէզգեահլը սաաթճը տիւքքեանլարընտա ֆիրուխթ օլունուր ·

ՊԻՕՅՈՒՔ ՉԱՅ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Կ· ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ

ՎԷ

Յ· ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ ԳՈՒՄԲ·

Թուրքուլ ... (ineligible) ...

Տօզլուտան մուղլուպլա Զինտէն վէ Հինտիսթանտան ճէլպ օլունմըշ էն ալէա վէ հէր քէսին խօշլանաճաղը սուրէթտէ չայլար միւթէնէվվի վէ մուգթէտիլ ֆիյաթլարլա իլէ ֆիրուխթ օլունըր ·

Իշպու մաղազանըն միւշթէրիլէրինի խօշնուտ իթմէք իչին 5 սէնէտէն պէրու էճրա իթմէքի ֆէտաքեարլըղը հէր միւշթէրի չայ թէտիրիք թաամին թէմին իտէճէք տիր ·

Պաշգա գումբանիանըն չէլէպ պէյ խանընտա գարշուսը իթթիսալինտէ 10 նումէրօյա միւրաճաաթ օլընա ·

CAISSE GÉNÉRALE D'EPARGNE & DE CRÉDIT

ՈՒՄՈՒՄԻ ԷՄՆԻՅԷԹ ՎԷ ԻԹԻՄԱՐ ՍԱՆՏԸՂԸ

Գումբանիա Անօնիմ Շիրքէթի Ումումիյէ, սէհմի 500էր ֆրանգլըգ, 2000 հիսսէյէ մունգասէմ

1,000,000 ՖՐԱՆԳ ՍԷՐՄԱՅԷԼԻ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ ՏԻՐ

Մէրքէզի իտարէսի Բարիզտէ Լաֆայէթ ճատտէսինտէ Ն· 116

ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱՐԷ

Մօսիէօ Լը Սէրժան տը Մօնըգօվ (Ֆէլիքս), Ֆրանսանըն Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանընըն շըվալիէ րիւթպէսինի հաիզ, սապըգ մէպուս, րէիս ·

Մ· Պիւէր (Լէօն) Բարիզտէ իրատճը, ազա ·

Մ· Թ· Րօթիվալ (Բարիզին Թ· Րօթիվալ վէ Նիւրէքքէասը պանգասը հիսսէտարանընտան), ազա ·

1887 սէնէսի իչին մէմուրլէր

Մ· ՕՍՄՕՆ (ԺՈՒԼ) Բարիզտէ մուհասիպ

Մ· ՊԷԼԻՒՔ (ԼԷՕ) » »

ՄԻՒՏԻՐ Մ· ՄԱԹԻԵՕ (ՄՕՐԻՍ)

Բարիզին Ումումի Էմնիյէթ վէ Իթիմար Սանտըղընըն սէրմայէսի թէէտիյէ, մազգատը վէ ֆէվիտ ու մուհասսէնէսի պէրվէճհը աթի խիւլասա օլունապիլիր ·

Շէյլէ քի, իշպու պանգա մահիյէ 5, 10, 20 վէ եա տահա զիյատէ ֆրանգ թէէտիյէ օլունարագ պէյլիւք հիսսէ սէնէտաթընը իշթիրա սահիպլէրի վէրմէք խանի ումումի թասարրուֆ իչին պիր թարիգ կէօսթէրմէք մագսատը միւնտէֆիլ թէշէքքիւլ իթմիշ տիր ·

Հէր քէսին մահիյէ թէէտիյաթընտան ճիւզի պիր միգտարը իտախար իտէպիլէճէկի թասարրուֆ հիսսէ իթմէք իւզրէ միւսաատէ իթէճէք թէէսիսաթը իթիպարէն միւթէմէտտիտ օլմագ իւզրէ 1880 սէնէսինտէ Բարիզտէ թէշէքքիւլ իթմիշ վէ 6 սէնէ զարֆընտա 90,000ի միւթէճավիզ միւշթէրի իտինմիշ տիր քի, պունլար ազալըգ պիրէր թաճվիլաթ սահիպի օլուպ, բէք չօգու տա պէյլիւք իքրամիյէլէր գազանմըշ տըր ·

1000տէն 200,000 ֆրանգա գատար պիր չօգ ճէսիմ իքրամիյէլէր գազանմագ իհթիմալի օլուպ սէնէտէ 2, 4 վէ 6 տէֆա չէքիլէն գուրալարտա իհթիմալ իտէր վէ եախօտ 3, 4 [թաճվիլինէ կէօրէ, եախօտ սէնէվի 3 եա 4] ֆայիզի ալըրը վէ արզու օլունտուղը զէմանտա, ֆիյաթը մէզքիւր էսհամըն հէր եէրտէ ֆիրուխթը գաապիլ օլան Վիլ տը Բարի, Վիլ տը Լիօն վէ զայրիհիւմ կիպի Ֆրանսանըն Բարիզ շէհրինին 1865, 69 վէ 71 սէնէլէրինտէ, վէ Լիօն շէհրինին 1880 վէ Լիլ շէհրինին 1860 թարիխլէրինտէ ագտ իթմէլէրի իսթիգրազլարտա գազանմըշ օլտուգլարը օպլիկասիօն թաճվիլաթը օլընան թաճվիլաթը վէ Ֆրանսանըն Գրէտի Ֆօնսիէ պանգասընըն Գօմինալ [1879 վէ 80], Պանգ Իբօթէքէր տը Ֆրանս վէ սաիր պու կիպի ֆայիզ գուբոնլարընըն վէ իքրամիյէլէրինին նիզամընտա թէէտիյէսի Ֆրանսա տէվլէթի ֆախիմէսինին քէֆալէթի թահթընտա պուլունան մէշհուր հիսսէ սէնէտաթընը քամաֆէեհի մէզքիւր պանգա թէէմին իթէրէք միւթէսարրըֆէ իլէ ֆիրուխթ իտէր ·

Իշ թաքսիթին թէէտիյէսիյէ Միւտիր թարաֆընտան մէզքիւր մուգավէլէնամէնին միւդաատէլի միւթէճավիզ Պանգա թարաֆընտան միւշթէրի իչին մուգավէլէտէ իրաէ օլունան հիսսէ սէնէտինին իհթիրամ օլունարագ հէրգը վէ նումէրօսը քէնտիսինէ պիր մէքթուպլա մախսուսըյլա իպլաղ օ-լունըր · Իշպու մուգավէլէնամէնին թէճտիտինտէն իթիպարէն քաֆֆէսինին իհթիրամ օլունմըշ կիպի օ սէնէտին իքրամիյէ րիանգօլարընա իհթիրամ վէ ֆայիզլէրինին ախզը միւշթէրիլէրինին հագգը պուլունուր · Մահիյէ միւշթէրիլէրինին իգթիթէճէկատ ուսուլէն օլան մագտուգ սէնէտամըն մուգավէլէլէրէ միւնտէրիճ ֆիյաթ թէէմինի թէէտիյէ օլունտուղու կիպի, հիսսէ սէնէտաթը միւշթէրիյէ թէսլիմ օլունըր քի, միւշթէրի պու սայէտէ կիւզէլ պիր թասարրուֆ իթմիշ օլուր ·

Պու մուամէլէ հագգընտա միւֆասսալ թաֆսիլաթ ալմագ վէ եազըլմագ իսթէյէն զէվաթ Պանգանըն Տէրսաատէթտէ Մէմալիքը Մահրուսէի Շահանէ իչին ումումի վէքիլի Գոսթանտինօս Յանկօ էֆ·յէ միւրաճաաթ էյլէմէլի տիրլէր · Վէքիլը մումաիլէյհին մահալը իգամէթի Սթամպօլտա Զագմաճըլար խօճա խանընտա 6 նումէրօլու խանէ տիր ·

Իզմիր վէ Տիմարը իչին աճէնթէ Իզմիրտէ Նուսուֆ չարշըսընտա Մ· Մ· Միսաք Մօրտուքեան վէ Գ·ուտի ·

Խիւտավէնտիկեար [Պրուսա] վիլայէթի իչին աճէնթէ Պրուսատա Իքէք խանընտա Մ· Ց· Գա... ·

Էտիրնէտէ աճէնթէ՝ Իսքէլէտէ Սարգիս Էֆ· Սարգիսեան ·

Կէլիպօլուտա աճէնթէ Մ· Յ· Նահապետեան Էֆ·

ՏՕԳԹՕՐ ԻՏՄԱՆԸՆ

ԹՈՒՐՓԱԳԱԹԻՖԻ

Նամըյլա ինգըլպազ վէ պասուրը տէֆ իտէն էնէյի պիր իլաճ·

Պու իլաճ կիպի մուհասսէնաթը Ալէմանիա խէքիմպաշըլարընըն թայպիպի մուալլիմ Տօգթ· Ֆօն Լանկէնպէք իլէ տիկէր պիլիճրահ մէշահիրը թարաֆընտան մուսատտագ բէք չօգ մուսաֆահ վար տըր·

Իշպու թուրփագաթիֆ (մաքրոպապիան) ինգըլպազ, իսհալ, պասուր, միյտէ խաստալըգլարը, եէմէյի հազմ իտէմէմէզլիք, էնմէ, գայ, եիւրէք աղըրըսը, սանճը, տըշ նէֆէս վէ զայրիհիւմ խաստալըգլարընա գարշը էնէյի իլաճ օլուպ, եօղունլուղա տա էն ալէա պիր սուտ մագամընտա տըր·

Պունտան պիր խիւսուսիյէ մըգտարը չիւրիւնմէյէ գօնուլըպ իհթիգան օլունտուգտա, տէրհալ վէ իքի տագիգատա պիր ամէլ կէթիրմէկէ քեաֆի տիր·

Միւսհիլ (թուրփագաթիֆ) իլաճլարըն վէ Թուլուլմապլը չիւրիւկլէրին ուսուլ իսթիմալինտէն հասըլ օլան նէթիճէյէ վախիտտէն ատէգընտաըր տըր·

Պու իլաճ էճզախանէլէրտէ սաթըլըր·

1 չիւչէսի՝ 1 մէճիտիյէ, եարըմ չիւչէսի եարըմ մէճիտիյէ, վէ չիւրիւնգասը տախի եարըմ մէճիտիյէ տիր·

Հէր պիր չիւչէտէ 30 չիւրիւնգլըգ գատար իլաճ վար տըր·

Թէքմիլ Թիւրքիա վէ Պուլկարիստան իչին տէբօզիթօ մէմուրը, Էտիրնէտէ Զէնտան ալթը սօգագընտա 53 նումէրօլը մահալտէ ԺՕՍ· ՇՄԻՏԵԿ·

Տէրսաատէթտէ Գալաթատա Խարաքէօյտէ Մ· Ս· Գավթօրիատիսին 3 նումէրօլու էճզախանէսինտէ ֆիրուխթ օլունուր·

HUILE DE FOIE DE MORUE
BRUNE-CLAIRE
DU Dr DE JONGH

Պէլճիգանըն Լէօբօլտ, Ֆրանսանըն Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանլարընըն շըվալիէլիք վէ Իթալիանըն Սէն Մօրիս է Լազար նիշանլարընըն օֆիսիէլիք րիւթպէլէրինի հաիզ օլան

ՏՕԳԹԷՕՐ ՏԸ ԵՕՆԿԸՆ

Պալըգ եաղը

ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ

Մէշհուր հէքիմլէր՝ իշպու պալըգ եաղընըն տիկէր քեաֆֆէսի պալըգ եաղլարընըն էն թէսիրլի վէ էն կիւզէլ իչիլիպիլիր օլտուղընը, վէ ՎԷՐԷՄ վէ ԿԵՕՑՈՒՍ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐԸՆԱ, ՈՒՄՈՒՄԷՆ ՎՈՒՃՈՒՏ ԶԱԱՖԻՅԷԹԻՆԷ, ՃՕՃՈՒԳԼԱՐԸՆ ԽԸՐՍԼԱՆՄԱՍԸՆԱ, ՔԷՄԻՔ ԽԱՍԹԱԼԸՂԸՆԱ վէ պիլճիւմլէ ՍԸՐԱՃԱ ԻԼԼԷԹԼԷՐԻՆԷ բէք պիրապիր օլտուղընը պիլթէճրիպէ, իշպու խասթալըգլարտա գարշը մէզքիւր պալըգ եաղընը թավսիյէ իթմիշլէր տիր·

Իշպու պալըգ եաղը՝ ՏՕԳԹ· ԵՕՆԿԸՆ տամղա վէ իմզասընը վէ ԱՆՍԱՐ, ՀԱՐՖՕՐՏ վէ գումբանեասընըն իմզասընը համիլ չիւչէլէրտէ եաղընըզ ֆիրուխթ օլունըր·

Գալըբընտան սագընմալը տըր·

Միւշթէրէքէն իմզա իտէնլէր եալընըզ
ԱՆՍԱՐ, ՀԱՐՖՕՐՏ վէ Գումփ· 210, ՀԱՅ ՀՕԼՊՕՐՆ, Լօնտրա·

Պիլճիւմլէ պէյլիւք էճզաճըլարտա պուլունըր·
ՏԷՐՕՋԻԹՕՍԸ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ ՊԱՂՉԷ ԳԱՊՈՒՍԸՆՏԱ
ՎԷՆՍԱՆ ԳԱՍԱՊԵԱՆ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻՆՏԷ ՏԻՐ·